

**SLOVENSKA
IZVOZNA
DRUŽBA**

družba za
zavarovanje in
financiranje
izvoza
Slovenije, d.d.,
Ljubljana

Poslovanje SID v letu 2004

Firma: Slovenska izvozna družba,
družba za zavarovanje in financiranje izvoza Slovenije, d.d., Ljubljana
Naslov: Ulica Josipine Turnograjske 6, 1000 Ljubljana

Matična številka: 5665493
Davčna številka: SI 82155135

Telefon (h.c.): 01/ 200 75 00
Uprava: 01/ 200 75 53
Telefaks: 01/ 200 75 75
Elektronska pošta: info@sid.si
Domača stran: http://www.sid.si

Družbe v Skupini SID

SID - Prva kreditna zavarovalnica d.d., Ljubljana
Ulica Josipine Turnograjske 6, 1000 Ljubljana
tel: 01/200 78 00; faks:01/425 84 45
<http://www.sid-pkz.si>

PRO KOLEKT, družba za izterjavo, d.o.o.
Ulica Josipine Turnograjske 6, 1000 Ljubljana
tel: 01/200 75 90, faks: 01/421 06 21
<http://www.prokolekt.si>

PRVI FAKTOR, faktoring družba, d.o.o.,
Slovenska cesta 17, 1000 Ljubljana;
tel.: 01/200 54 10; faks: 01/200 54 20;
<http://www.prvifaktor.si>

PRVI FAKTOR, faktoring društvo, d.o.o.,
Savska cesta 41/1, 10144 Zagreb, Hrvaška;
tel./faks: +385/1/617 66 29;
<http://www.prvifaktor.hr>

Vsebina

	Stran
I. Poslovno poročilo	
Nagovor uprave	2
Poročilo nadzornega sveta	3
1. Poudarki o poslovanju SID v letu 2004	4
2. Slovenska izvozna družba – osnovna predstavitev	5
3. Skupina SID	7
4. Strategija razvoja SID	9
5. Mednarodno okolje in slovensko gospodarstvo	10
6. Poslovanje SID v letu 2004	12
7. Zavarovanje	15
7.1. Zavarovanje pred marketabilnimi riziki	16
7.2. Zavarovanje pred nemarketabilnimi riziki	18
7.2.1. Zavarovanje kratkoročnih izvoznih kreditov	20
7.2.2. Zavarovanje srednjeročnih izvoznih kreditov	21
7.2.3. Zavarovanje investicij v tujini	21
7.2.4. Trendi in prihodnost nemarketabilnih zavarovanj	23
8. Financiranje	25
9. Garancije	29
10. Zakladništvo in upravljanje s tržnimi tveganji	31
11. Bonitetna služba	34
12. Informacijski sistem SID	35
13. Kadri	36
14. Notranja revizija in kontroling	38
15. Upravljanje s tveganji	39
II. Računovodski izkazi	
Računovodski izkazi Slovenske izvozne družbe, d.d., Ljubljana	40
Konsolidirani računovodski izkazi Skupine SID	46
Organizacijska shema in organi SID	52
Zgodovina SID	53

Nagovor uprave

Leto 2004 je bilo v Slovenski izvozni družbi zaznamovano z dobrimi poslovnimi rezultati, z usklajevanjem delovanja z zahtevami Zakona o zavarovanju in financiranju mednarodnih gospodarskih poslov, ki ureja temeljne sistema zavarovanja in financiranja mednarodnih gospodarskih poslov in je začel veljati 14. februarja 2004 ter z nadaljevanjem oblikovanja finančne Skupine SID.

Tako kot že vsa pretekla leta je Slovenska izvozna družba tudi v letu 2004 dosegla rast in pozitivne rezultate na vseh področjih poslovanja.

Na področju zavarovanja je bila dosežena 29-odstotna rast obsega zavarovanih poslov. Zavarovanih je bilo 3,1 milijarde evrov poslov, kar predstavlja 18 odstotkov celotnega izvoza blaga slovenskega gospodarstva. Predvsem izrazita, 30-odstotna, je bila rast marketabilnih zavarovanj terjatev do domačih in tujih kupcev. Povečanje obsega zavarovanih poslov potrjuje vse večji pomen kreditnih zavarovanj za slovenska podjetja pri njihovem upravljanju s tveganji.

Slovenska izvozna družba je kot pooblaščenca izvozno-kreditna agencija z Ministrstvom za finance podpisala posebno pogodbo o izvajanju nemarketabilnih zavarovanj.

Skupni obseg poslov, ki jih Slovenska izvozna družba zavaruje v imenu in za račun Republike Slovenije in vključuje zavarovanje kratkoročnih izvoznih kreditov pred nemarketabilnimi riziki, zavarovanje srednjeročnih kreditov in zavarovanje investicij, je znašal 810 milijonov evrov. Predvsem je vzpodbudna hitra rast zavarovanj investicij slovenskih pravnih oseb v tujini, ki sledi aktivnemu delovanju slovenskih družb na temu področju v zadnjih nekaj letih, še posebej na področju JV Evrope, kot odgovor slovenskega gospodarstva na hitre in dramatične globalizacijske procese.

Slovenska izvozna družba je s financiranjem mednarodnih gospodarskih poslov pomemben partner slovenskih bank in izvoznikov in se je tudi v letu 2004 uspešno vključevala v financiranje izvoza in izhodnih investicij. Predvsem na osnovi zadolževanja na mednarodnih finančnih trgih je povečala obseg financiranja za 23 odstotkov, saj so dani krediti bankam in podjetjem konec leta znašali že 500 milijonov evrov.

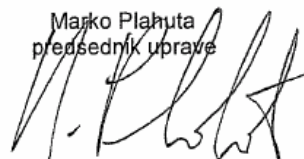
Uspešno je v letu 2004 posloval tudi PRVI FAKTOR, faktoring družba, d.o.o., v katerem ima Slovenska izvozna družba 50 odstotni lastniški delež. Z razširitvijo dejavnosti na Hrvaško je družba povečala obseg odkupljenih terjatev kar za 45 odstotkov in zaključila leto z dobičkom.

Na področju zavarovanj pred marketabilnimi riziki, ki jih Slovenska izvozna družba izvaja za lasten račun in pozavaruje na globalnem zasebnem pozavarovalnem trgu, so v letu 2004 potekale intenzivne priprave na ustanovitev hčerinske družbe SID – Prva kreditna zavarovalnica d.d., Ljubljana v 100 odstotni lasti Slovenske izvozne družbe. Zavarovalnica, ki je do konca leta 2004 pridobila vsa dovoljenja in bila registrirana 31.12.2004, je začela poslovati 1.1.2005.

Poleg tega je Slovenska izvozna družba v letu 2004 ustanovila še eno hčerinsko družbo in sicer PRO KOLEKT d.o.o., ki je specializirano podjetje za izterjavo dolgov oziroma regresiranja plačanih zavarovalnin Slovenske izvozne družbe.

Slovenska izvozna družba se je tako izoblikovala v skupino, ki izvaja bančne in zavarovalne posle ter spremljajoče dejavnosti, ki so z njimi v tesni zvezi in omogočajo izrazite sinergijske učinke ter tako pripomorejo k zagotavljanju gospodarske varnosti, pospeševanju menjave in krepitvi konkurenčnosti pri poslih slovenskega gospodarstva, kar je eno temeljnih poslanstev Slovenske izvozne družbe.

Marko Plahuta
predsednik uprave

Poročilo nadzornega sveta

Nadzorni svet Slovenske izvozne družbe, d.d., Ljubljana je tudi v letu 2004 redno spremljal in nadziral poslovanje družbe z vidika doseganja zastavljenih ciljev ter strateških usmeritev družbe skladno s poslovnikom o delu nadzornega sveta in statutom družbe ter ob upoštevanju zakonsko določenih pristojnosti in pooblastil nadzornega sveta.

V sestavi nadzornega sveta je v letu 2004 prišlo do sprememb; članico mag. Matejo Mešl je nadomestila mag. Helena Kamnar. Na seji 16.12.2004 so po odstopu mag. Sibila Svilana z mesta predsednika nadzornega sveta člani nadzornega sveta za novega predsednika imenovali Janeza Lotriča, za namestnico predsednika pa mag. Heleno Kamnar.

V letu 2004 je imel nadzorni svet sedem rednih in tri korespondenčne seje, enkrat pa se je na skupni seji sestel s Komisijo za pospeševanje mednarodne menjave. Na svojih sejah je redno obravnaval medletna poročila o poslovanju družbe, kvartalna poročila notranje revizije in kontrolinga družbe, informacije o upravljanju s tveganji v družbi ter druge splošne in posebne zadeve, ki so se nanašale na poslovanje družbe.

Nadzorni svet je na seji 20.1.2004 po odhodu dotedanjega predsednika Marjana Kramarja s 1.2.2004 imenoval Marka Plahuto za novega predsednika uprave Slovenske izvozne družbe, d.d., Ljubljana.

Posebno pozornost je nadzorni svet namenil spremljanju postopkov ustanovitve hčerinske družbe zavarovalnice, SID – Prva kreditna zavarovalnica d.d., Ljubljana, in izvajanja Zakona o zavarovanju in financiranju mednarodnih gospodarskih poslov ter s tem povezanim urejanjem medsebojnih razmerij med Ministrstvom za finance in Slovensko izvozno družbo, d.d., Ljubljana v zvezi z izvajanjem zavarovanja v imenu in za račun Republike Slovenije, kar vse je obravnaval na večih sejah.

Nadzorni svet je v letu 2004 obravnaval oziroma odločal tudi o naslednjih pomembnih zadevah:

- Letno poročilo 2003 z revizorjevim poročilom in mnenjem pooblaščenega aktuarja,
- razporeditev bilančnega dobička za leto 2003,
- informacijo o ustanovitvi hčerinskega podjetja za izterjavo PRO KOLEKT d.o.o.,
- izvajanje deviznega zadolževanja družbe,
- Razvojne usmeritve s temelji poslovne politike Slovenske izvozne družbe, d.d., Ljubljana za leto 2005,
- plan poslovanja za leto 2005,
- plan dela notranje revizije in kontrolinga v družbi za leto 2005.

Pri nadzoru vodenja poslov družbe je nadzorni svet pridobil vse zahtevane informacije, na podlagi katerih je lahko sproti ocenjeval dosežene rezultate in delo uprave ter sprejemal odločitve v okviru svojih pristojnosti.

Nadzorni svet je na seji dne 20.4.2005 obravnaval Letno poročilo 2004, revizorjevo poročilo, v katerem je revizijska družba KPMG Slovenija, d.o.o. izrazila pritrdilno mnenje k računovodskim izkazom za leto 2004 in mnenje pooblaščenega aktuarja, v katerem je pooblaščen aktuar Matjaž Musil potrdil stanje zavarovalno-tehničnih rezervacij na dan 31.12.2004.

Po preverjanju omenjenih poročil je nadzorni svet ugotovil, da je družba v letu 2004 uspešno izvajala načrtovano politiko in dosegla načrtovane poslovne rezultate. Nadzorni svet na navedena poročila nima pripomb in potrjuje Letno poročilo Slovenske izvozne družbe, d.d., Ljubljana za leto 2004.

Janez Lotrič
predsednik nadzornega sveta

1. Poudarki o poslovanju SID v letu 2004

Obseg poslovanja

- Skupna vrednost vseh **zavarovanih poslov** SID – 3.085 milijonov EUR (+29 %) (kar predstavlja že 18 odstotkov slovenskega izvoza blaga), od tega predstavljajo:
 - marketabilna **zavarovanja** izvoznih in domačih terjatev za **lasten račun SID, d.d.** – 2.636 milijonov EUR (+30 %)
 - nemarketabilna **zavarovanja** izvoznih kreditov in investicij **v imenu in za račun države** – 810 milijonov EUR (+0,4 %)(nekateri izvozni krediti so zavarovani hkrati pred marketabilnimi in nemarketabilnimi riziki)
- **Financiranje** mednarodnih gospodarskih poslov (31.12.2004) – 120 milijard SIT (500 milijonov EUR) (+23 %)
- Vrednost izdanih **garancij** – 33 milijonov EUR (-18 %)

Rezultati poslovanja

- **Zavarovanja za lasten račun SID, d.d.** – 4,1 milijona EUR (brez plačanih regresov - 0,6 milijon EUR); premije 7,2 milijona EUR / škode 3,2 milijona EUR / škodni rezultat 0,44;
- **Zavarovanja v imenu in za račun Republike Slovenije** – premije 5,2 milijona EUR / škode 2,1 milijona EUR / regressi 0,2 milijona EUR → povečanje varnostnih rezerv za to zavarovanje (31.12.2004 – 89,7 milijona EUR)
- **Financiranje** – obrestni prihodki 4.154 milijonov SIT (17,3 milijona EUR)/ neobrestni prihodki 159,9 milijona SIT (0,7 milijona EUR)
- **Bilančna vsota** (31.12.2004) – 140,4 milijarde SIT (585,6 milijona EUR) (+ 22 %)
- **Rezervacije** (31.12.2004) – 12,7 milijarde SIT (52,9 milijona EUR), v tem zavarovalnotehnične rezervacije 4,0 milijarde SIT (16,8 milijona EUR) in rezervacije za splošna bančna tveganja 0,9 milijarde SIT (3,9 milijona EUR)
- **Dobiček** (pred davki) – 1,3 milijarde SIT (5,3 milijona EUR)

• Osnovni podatki o SID

	2000	2001	2002	2003	2004
Število delničarjev	83	81	89	89	88
Osnovni kapital (v mio EUR)	44,1	42,1	40,5	39,4	38,9
Kapital (v mio EUR)	78,8	81,3	79,2	78,2	79,4
Dobiček pred obdavčitvijo (v mio EUR)	0,9	0,9	1,3	1,6	5,3
Donos na kapital pred obdavčitvijo (ROE)	1,18%	1,22%	1,65%	2,01%	6,71%
Število zaposlenih (31.12.)	50	56	69	74	83

Opomba: Kjer ni posebej drugače navedeno, se za prikazovanje podatkov o poslovanju v EUR uporablja protivrednost SIT, izračunana za poslovne podatke o stanju konec vsakega koledarskega leta po srednjih (končnih mesečnih) tečajih Banke Slovenije na zadnji dan v posameznem koledarskem letu, tako da so za prikazovanje podatkov v EUR uporabljeni naslednji tečaji (31.12.2000: 211,5062 SIT; 31.12.2001: 221,4095 SIT; 31.12.2002: 230,2673 SIT; 31.12.2003: 236,6903, 31.12.2004: 239,7430); za ostale podatke o poslovanju pa so vrednosti izražene v EUR izračunane iz povprečnih mesečnih tečajev EUR v posameznem koledarskem letu, ki jih izračunava Banka Slovenije (2000: 205,0316 SIT; 2001: 217,1851 SIT; 2002: 226,2237 SIT; 2003: 233,7045 SIT, 2004: 238, 8615). Indeksi so izračunani iz podatkov, v katerih je vključenih več decimalnih mest, kot je izkazanih v pojasnilih oziroma tabelah.

2. Slovenska izvozna družba – osnovna predstavitev

Status

- **Slovenska izvozna družba**, družba za zavarovanje in financiranje izvoza Slovenije, d.d., Ljubljana je bila ustanovljena 22.10.1992 kot posebna zasebnopravna finančna institucija za zavarovanje in financiranje izvoza.
- Družba je vpisana v sodni register pri Okrožnem sodišču v Ljubljani s sklepom št. SRG 8069/92 z dne 27.10.1992 pod št. registrskega vložka 1/19966/00.
- Po v letu 2003 sprejetem **Zakonu o zavarovanju in financiranju mednarodnih gospodarskih poslov - ZZFMGP** (Ur.l. RS, št. 2/04) SID še naprej deluje kot pooblaščen slovenska izvozno-kreditna agencija (IKA); vendar po njegovi uveljavitvi 14.2.2004 SID v skladu z novim zakonom nemarketabilna zavarovanja in Program izravnave obresti (PIO) izvaja **v imenu Republike Slovenije** (prej jih je v svojem imenu in za račun države), posle marketabilnega zavarovanja, financiranja in izdajanja garancij pa SID še naprej izvaja za **lasten račun**, pri čemer pa država za njeno zadolževanje za potrebe financiranja mednarodnih gospodarskih poslov posojilodajalcem in investitorjem v njene dolžniške vrednostne papirje izdaja suverene **garancije**.
- Na podlagi ZZFMGP je SID dne 1.12.2004 z Ministrstvom za finance podpisala pogodbo o ureditvi medsebojnih razmerij v zvezi z izvajanjem II. poglavja Zakona o zavarovanju in financiranju mednarodnih gospodarskih poslov.
- V skladu z ZZFMGP je SID z ustanovitvijo zavarovalnice in prenosom porfelja zavarovanj, ki jih je do konca leta 2004 izvajala v svojem imenu, svoj status in dejavnost v zvezi s temi zavarovanji uskladila s predpisi, ki urejajo delovanje zavarovalnic. SID – Prva kreditna zavarovalnica d.d., Ljubljana v sto odstotni lasti SID je bila vpisana v sodni register 31.12.2004.

Kapital po stanju na dan 31.12.2004

- Osnovni kapital - 9.323.540.000 SIT (38,9 milijona EUR);
- Osnovni kapital je razdeljen na 932.354 delnic po nominalni vrednosti 10.000 SIT, ki so bile izdane v večih izdajah;
- Kapital - 19.046.010.562 SIT (79,4 milijona EUR);
- Revidirana knjigovodska vrednost delnice 20.428 SIT (31.12.2003 – 18.859 SIT).

Delničarji

- Večinski delničar družbe je Republika Slovenija, poleg nje pa so delničarji SID še banke, zavarovalnice, Gospodarska zbornica Slovenije ter številna druga slovenska podjetja (31.12.2004 je SID imela 88 delničarjev).

• Delničarji SID na dan 31.12.2004

Delničarji	število delnic	delež v osnovnem kapitalu (v %)
Republika Slovenija	849.812	91,15
Factor banka d.d.	18.445	1,98
Nova Ljubljanska banka d.d.	18.027	1,93
druge banke	11.509	1,23
Lesnina inženiring d.d.	4.420	0,47
Petrol d.d.	3.940	0,42
zavarovalnice	8.640	0,93
Gospodarska zbornica Slovenije	85	0,01
druga podjetja	17.105	1,83
fizične osebe	371	0,04
Skupaj	932.354	100,00

Dejavnosti

SID je registrirana za širok spekter dejavnosti (šifra dejavnosti: 65.230 – drugo finančno posredništvo), izdaja finančne instrumente in opravlja nekatere druge storitve, s katerimi spremlja in pospešuje posle prodaje blaga in storitev ter investicije slovenskih podjetij v tujini.

Za svoj lasten račun družba:

- zavaruje kratkoročne izvozne in domače kredite pred komercialnimi in drugimi marketabilnimi riziki (do 31.12.2004);
- financira posle mednarodne trgovine in investicij;
- izdaja garancije za posle podjetij na tujih trgih in doma;
- nudi bonitetne in druge kreditne informacije, pomoč pri izterjavah, poslovno in pravno svetovanje ter opravlja druge spremljajoče storitve.

V imenu Republike Slovenije SID kot pooblaščenka IKA izvaja:

- zavarovanje kratkoročnih izvoznih kreditov pred nekomercialnimi in drugimi nemarketabilnimi riziki;
- zavarovanje investicij pred političnimi riziki;
- zavarovanje srednjeročnih izvoznih kreditov pred komercialnimi in/ali nekomercialnimi riziki;
- program izravnave obresti (PIO) pri financiranju mednarodnih gospodarskih poslov in
- opravlja druge posle po posebnih pooblastilih.

Poslovanje SID za državni račun

Poslovanje, ki ga SID kot slovenska izvozno-kreditna agencija (IKA) opravlja v imenu in za račun Republike Slovenije, je upravljalno in računovodsko transparentno ločeno od poslovanja SID, d.d., Ljubljana za njen lasten račun. SID izvaja nemarketabilno zavarovanje v imenu in za račun Republike Slovenije, kot njen agent, enako tudi Program izravnave obresti (začetek predvidoma v letu 2005 po podpisu pogodbe z Ministrstvom za finance). Pri tem njenem poslovanju, kakor tudi v zvezi s financiranjem mednarodnih gospodarskih poslov iz virov sredstev, za katere so bila izdana jamstva Republike Slovenije, pa ima poleg drugih pristojnih organov posebno vlogo Komisija za pospeševanje mednarodne menjave, ki jo imenuje Vlada Republike Slovenije.

Varnostne rezerve, ki poleg sredstev državnega proračuna za SID oziroma Republiko Slovenijo predstavljajo pomembne zavarovalne zmogljivosti za zavarovanje pred nemarketabilnimi riziki, preden izplačane zavarovalnine iz naslova zavarovanja za račun Republike Slovenije, če je to potrebno, bremenijo državni proračun, se oblikujejo predvsem iz premij, opravnin, regresiranih plačanih škod in drugih prihodkov, ki jih SID ustvari s poslovanjem na področju zavarovanja in pozavarovanja pred nemarketabilnimi riziki. Na podlagi zakona in dolgoročne pogodbe med SID in Ministrstvom za finance se varnostne rezerve uporabljajo predvsem za poravnavo obveznosti do zavarovancev, preprečevanje in zmanjševanje škod, kritje morebitnih izgub iz zavarovalnih poslov, ki jih SID opravlja v imenu države ter za plačilo stroškov pooblaščenice institucije v zvezi z opravljanjem teh poslov; če nastalih škod ne bi bilo mogoče poravnati iz omenjenih rezerv, pa zagotovi sredstva za izplačilo zavarovalnic Republika Slovenija.

3. Skupina SID

V Skupino SID so poleg SID vključene še družbe:

- SID – Prva kreditna zavarovalnica d.d., Ljubljana
- PRVI FAKTOR, faktoring družba, d.o.o.
- PRO KOLEKT, družba za izterjavo, d.o.o.

SID – Prva kreditna zavarovalnica d.d., Ljubljana

Uskladitev z regulativo EU in na tej podlagi sprejetimi zakoni, zlasti z ZZFMGP, se je odrazila tudi v organizacijskem preoblikovanju Slovenske izvozne družbe in širitvi Skupine SID. Slovenska izvozna družba je kot edini lastnik ustanovila SID – Prvo kreditno zavarovalnico d.d., Ljubljana (v nadaljevanju PKZ). S tem je SID svoj status in dejavnosti v zvezi z zavarovalnimi posli za lasten račun uskladila s predpisi, ki urejajo delovanje zavarovalnic.

Zavarovalnica je bila po pridobitvi vseh potrebnih dovoljenj vpisana v sodni register 31.12.2004. Na podlagi pogodbe in potrebnih dovoljenj nadzorne institucije je SID na hčerinsko zavarovalnico prenesla portfelj vseh tistih zavarovanj, ki jih je do konca leta 2004 opravljala za lasten račun in ki se bodo od 1.1.2005 dalje izvajala le še v okviru nove zavarovalnice. S prenosom portfelja je bilo zavarovancem ne glede na statusne spremembe zagotovljeno neprekinjeno izvajanje pravic in obveznosti iz sklenjenih zavarovalnih pogodb. S prehodom zaposlenih iz oddelka zavarovanja terjatev SID v novo zavarovalnico je zagotovljena tudi kadrovska in strokovna kontinuiteta delovanja.

Delovanje nove zavarovalnice ostaja ne samo z lastniškega, temveč tudi poslovnega vidika močno vpeto v delovanje Skupine SID, tako da bodo kljub statusnim spremembam ohranjeni sinergijski učinki dopolnjujočih se dejavnosti.

Osnovni kapital družbe znaša 1 milijardo SIT.

Družbo vodi dvočlanska uprava v sestavi Ladislav Artnik, predsednik in Rasto Hartman, član. Nadzorni svet: Marko Plahuta, predsednik, in Alenka Ferjančič iz SID in Ivan Štraus, predstavnik zaposlenih PKZ.

Družba posluje od 1.1.2005 dalje in je imela ob pričetku poslovanja 28 zaposlenih.

PRVI FAKTOR, faktoring družba, d.o.o.

Družba PRVI FAKTOR, faktoring družba d.o.o., Slovenska cesta 17, Ljubljana (v nadaljevanju PRVI FAKTOR) je največja faktorinška hiša v Sloveniji, ki od podjetij prevzema odstopljene kratkoročne trgovinske terjatve in nudi strankam popolni regresni in brezregresni faktoring (domači, izvozni in uvozni).

SID je pridobila 50 odstotni delež v osnovnem kapitalu kot tudi polovico glasovalnih pravic v družbi PRVI FAKTOR v letu 2002, drugi družbenik je Nova Ljubljanska banka d.d.. Knjigovodska vrednost kapitalskega deleža SID po stanju 31.12.2004 znaša 386 milijonov SIT.

Organa družbe sta skupščina in direktor, direktor družbe je od 1.2.2004 dalje Ernest Ribič.

PRVI FAKTOR, Ljubljana je v preteklih letih močno povečal obseg poslovanja, že v letu 2003 je začel širiti svoje poslovanje tudi na hrvaški trg, kjer je konec leta ustanovil hčerinsko družbo z osnovnim kapitalom 110 tisoč HRK. Skupina PRVI FAKTOR je v letu 2004 odkupila 28 milijard SIT oz. 117,3 milijona EUR terjatev, kar je 45 odstotkov več kot v letu 2003, od tega je PRVI FAKTOR d.o.o. Zagreb že v prvem letu delovanja odkupil 28,3 milijona EUR terjatev. Odras povečanja rasti obsega poslovanja je tudi rast bilančne vsote na konsolidirani ravni, ki je 31.12.2004 znašala 10,4 milijarde SIT in je bila za 78 odstotkov višja kot 31.12.2003.

Družba PRVI FAKTOR, Ljubljana je zaključila poslovno leto 2004 s čistim dobičkom v višini 104,9 milijona SIT, PRVI FAKTOR, Zagreb pa s čistim dobičkom 15,1 milijona SIT. Čisti dobiček v konsolidiranem izkazu poslovnega izida Skupine PRVI FAKTOR znaša 130,3 milijona SIT.

Skupina PRVI FAKTOR ima po stanju konec leta 2004 skupaj 28 zaposlenih, od tega 22 v družbi v Ljubljani in 6 v Zagrebu.

PRVI FAKTOR širi svojo dejavnost tudi na druge trge nekdanje Jugoslavije. V februarju 2005 je bila ustanovljena hčerinska družba PRVI FAKTOR, Beograd, ki je v 100% lasti PRVI FAKTOR, Ljubljana, preko agentov pa tudi že deluje v Makedoniji in Bosni.

PRO KOLEKT, družba za izterjavo, d.o.o.

Družbo PRO KOLEKT, družba za izterjavo d.o.o., Ulica Josipine Turnograjske 6, Ljubljana (v nadaljevanju PRO KOLEKT) je SID ustanovila v letu 2004 in je v njeni sto odstotni lasti. Osnovni kapital družbe je znašal ob ustanovitvi 2,1 milijona SIT. Direktor družbe je Marjan Sterle. Družba je imela konec leta enega zaposlenega.

Družba je začela poslovati v mesecu juniju 2004. PRO KOLEKT je specializiran za izvensodne izterjave, ukvarja se z izterjavami za potrebe SID oz. z izterjavo zavarovanih primerov kakor tudi z izterjavami nezavarovanih primerov, v izterjavo pa prevzema tudi primere drugih strank, ki niso zavarovanci SID.

V sedmih mesecih poslovanja v letu 2004 je družba uspela zgraditi mrežo izterjevalskih agencij v 48 državah (trenutno se odvijajo izterjave v 23 državah) in podpisala 60 pogodb z naročniki storitev izterjav. V izterjavo je družba prevzela 153 primerov v skupni vrednosti 3,5 milijona EUR in izterjala 180 tisoč EUR, od tega je bilo 60 odstotkov primerov takih, pri katerih je bil upnik domača in dolžnik tuja oseba.

V letu 2004 je PRO KOLEKT realiziral prihodek v višini 6,9 milijona SIT in ustvaril čisti dobiček v višini 93 tisoč SIT. V letu 2005 družba načrtuje precejšnje povečanje obsega dejavnosti.

4. Strategija razvoja SID

SID bo v letu 2005 nadaljevala z aktivnostmi za realizacijo strategije nadaljnega razvoja sistema zavarovanja in financiranja izvoza v Republiki Sloveniji ter postopne preobrazbe SID, ki temelji na strokovnih analizah in sprejetih dokumentih, ki jih je nadzorni svet obravnaval v preteklih letih.

Omenjena strategija razvoja temelji na veljavni mednarodni (EU, OECD in Bernska unija) in notranjepravni regulativi, izkušnjah in praksi IKA ter upošteva sodobne trende na področju mednarodne trgovine, zavarovanja in financiranja mednarodnih gospodarskih poslov, zajema pa tudi vsebino in organizacijo ter pravno-institucionalno strukturo tega sistema v Sloveniji v bodoče, kakor tudi spremembe merodajne zakonodaje in drugih predpisov na tem področju. Pri slednjem je temeljna predpostavka in okvir bodočih aktivnosti SID novi Zakon o zavarovanju in financiranju mednarodnih gospodarskih poslov (ZZFMGP), ki ureja temeljni pravni okvir in vlogo države in pooblaščenca IKA pri zavarovanju in financiranju mednarodnih gospodarskih poslov, hkrati pa tudi preobrazbo SID in njenega poslovanja.

Za razvoj sistema zavarovanja in financiranja izvoza v Sloveniji so glede na članstvo Slovenije v EU pomembna zlasti pravila o izvoznih kreditih, ki veljajo v EU (OECD), in proces implementacije pravnega reda EU v notranjepravno regulativo ter proces harmonizacije, ki v EU poteka na tem področju. Ta pravila namreč med drugim narekujejo tudi postopen umik držav oziroma državnih pomoči s področja t.i. marketabilnih rizikov in spremembe v pozitivnopравnih predpisih, ki so podlaga za spremembe v sistemu zavarovanja in financiranja mednarodnih gospodarskih poslov v Sloveniji.

Opravljanje marketabilnih zavarovalnih poslov je bilo tako v letu 2005 preneseno na hčerinsko družbo, specializirano kreditno zavarovalnico, SID-Prva kreditna zavarovalnica d.d., Ljubljana. Poleg marketabilnega zavarovanja PKZ bo SID, d.d. sama in kot Skupina SID po novem ZZFMGP, vsaj v prehodnem obdobju, po pooblastilu države, ločeno od svojega ostalega poslovanja za njen lasten račun na podlagi pozitivnopравnih predpisov in posebnih pogodb s pristojnim ministrstvom v imenu države kot pooblaščenca IKA še naprej izvajala tudi »nemarketabilne« finančne dejavnosti v zvezi z zavarovanjem in financiranjem mednarodnih gospodarskih poslov.

Osnovni pogoj za načrtovani razvoj sistema zavarovanja in financiranja izvoza v Sloveniji ter za njegovo nadaljnjo dinamiko in modalitete ostaja ustrezna rast obsega poslovanja in tudi nadaljnji razvoj ponudbe kvalitetnih storitev SID.

5. Mednarodno okolje in slovensko gospodarstvo

Svetovno gospodarstvo v letu 2004

Napovedi o oživitvi svetovnega gospodarstva v letu 2004 so se v veliki meri uresničile, saj je znašala po prvih ocenah rast bruto družbenega proizvoda 4,1 odstotka in je bila tako dosežena najvišja gospodarska rast v zadnjih petnajstih letih. K temu je največ prispevala gospodarska rast v ZDA in v Aziji ter državah izvoznicah nafte.

Živahna gibanja v svetovnem gospodarstvu so vplivala tudi na gospodarska gibanja v Evropi, kjer pa je bila gospodarska rast nižja od svetovnega povprečja. V Evropi je bila izrazita gospodarska rast v prvi polovici leta, v drugi polovici leta so se gospodarske aktivnosti sicer umirile, tako da je ocenjena letna stopnja rasti bruto družbenega proizvoda za države evro območja 2,1 odstotka.

Med novimi članicami EU je gospodarska rast na Češkem, Poljskem in Madžarskem v prvi polovici leta 2004 presegla pomladanska pričakovanja. V prvem polletju preteklega leta je bila gospodarska rast na Madžarskem in Češkem (podobno kot v Sloveniji) približno 4-odstotna. Le-ta je bila ob še bolj visokih rasteih uvoza kot v Sloveniji spodbujena tako z izvozom kot z domačim povpraševanjem (predvsem investicijskim). Kljub dejstvu, da je bila večina uvozno-izvoznih tokov med novimi in starimi članicami EU liberalizirana že pred 1. majem 2004, je v primeru Češke in Poljske vstop v EU dodatno spodbudil rast mednarodne menjave. Na Poljskem je bila rast BDP še višja, in sicer 6,5-odstotna. Po ocenah se je gospodarska rast v novih državah članicah EU proti koncu leta upočasnila in tako je bila po napovedih za leto 2004 približno 3,2-odstotna.

Hrvaška vlada je z IMF avgusta lansko leto sklenila nov stand-by sporazum, ki predvideva dodatne varčevalne ukrepe na področju javnih financ in sicer stabilizacijo rasti zunanjega dolga države in zmanjšanje javnofinančnega primanjkljaja. Relativno visoka gospodarska rast v zadnjih štirih letih, ki je bila 4,6-odstotna, in je izvirala predvsem iz pospešene gradnje avtocest, bo po napovedih za leto 2004 nižja in sicer 3,2 do 3,7-odstotna. V Srbiji in Črni gori so se izgledi glede gospodarskih gibanj kljub nestabilnim političnim razmeram, ki so bile lv letu 2004 povezane z menjavo vlade in predsedniškimi volitvami, izboljšali. Gospodarska rast je bila spodbujena z rastjo industrijske proizvodnje ter z zasebno in državno potrošnjo. Napovedi za Bosno in Hercegovino predvidevajo okrepitev gospodarske rasti na 4,5 odstotka, gospodarska rast v Makedoniji pa naj bi se v letu 2004 ohranila na podobni ravni kot v letu 2003, ko je bila 3,2-odstotna.

V Rusiji je po predsedniških volitvah marca lansko leto predsednik Putin nadaljeval s krepitvijo svojega položaja in centralne oblasti v državi. Putin je po številnih terorističnih napadih v letu 2004 napovedal tudi daljnosežne politične spremembe, s katerimi želi izboljšati učinkovitost oblasti v boju proti terorizmu in s katerimi bo še dodatno okreplil svoj položaj. Ruska vlada je v začetku preteklega leta predstavila gospodarski program, katerega dva glavna cilja sta podvojitev BDP do leta 2014 in izvedba strukturnih reform. Program zagovarja državno-zasebno partnerstvo v številnih strateških sektorjih, s čemer bi država ohranila nadzor nad zasebnim sektorjem. Visoko domače povpraševanje in hitra rast izvoza spodbujata visoko gospodarsko rast, ki je v prvi polovici leta 2004 po ocenah znašala 7,4 odstotka. Visoka rast izvoza je posledica visokih svetovnih cen nafte in okrevanja svetovnega gospodarstva. Naložbeno povpraševanje je najhitreje rastoča komponenta domačega povpraševanja, po ocenah se je v lanskem letu povečalo za 12 odstotkov. Dobra četrtina vseh naložb je v naftnem sektorju. Ob visokih cenah nafte in okrepljenih investicijah se pričakuje, da bo gospodarska rast v Rusiji v letu 2004 znašala od 7,3 do 7,6 odstotka.

Slovensko gospodarstvo v letu 2004

Leto 2004 sta v Sloveniji zaznamovala vstop Slovenije v Evropsko unijo v mesecu maju in vstop v mehanizem ERM 2 konec junija, ki bosta tudi v prihodnjih letih močno vplivala na slovensko gospodarstvo.

Gibanja v svetovnem in evropskem gospodarstvu v letu 2004 so pozitivno vplivala tudi na slovensko gospodarstvo, tako da se je BDP po prvih ocenah Statističnega urada RS realno povečal za 4,6 odstotka, kar je najvišja gospodarska rast po letu 1999. Glavni dejavnik, ki je prispeval k višji rasti BDP v letu 2004 glede na rast v letu 2003, ko je znašala 2,5 odstotka, je saldo menjave s tujino. Na gospodarsko rast je sicer vplival negativno (-0,2 odstotni točki), vendar je bil negativni vpliv manjši kot leta 2003 (-2,2 odstotni točki).

Rast domačega trošenja je bila v letu 2004 enaka kot leto prej (4,7 odstotka). Rast zasebnega trošenja je bila nekoliko višja kot v prejšnjih letih, rast trošenja države pa je bila za eno odstotno točko nižja od rasti v letu 2003 in je precej zastajala za rastjo BDP. Bruto investicije v osnovna sredstva so se v obsegu povečale za 6,8 odstotka, njihova rast pa se je zmanjševala že od drugega četrtletja naprej.

Okrevanje gospodarstev pomembnejših slovenskih trgovinskih partneric in vstop v EU sta pozitivno vplivala na mednarodno menjavo v letu 2004. Rast izvoza, izražena v evrih, je bila lani kar 11,6-odstotna (le 2,7 odstotka v letu 2003), rast izvoza blaga je bila 11,3-odstotna, rast izvoza storitev pa 13,0-odstotna. Izvoz blaga v države članice EU se je povečal za 9,7 odstotkov, slovenska podjetja so povečala izvoz v večino tradicionalnih partneric iz EU – Avstrijo, Francijo, Italijo, nekoliko nižja rast je bila dosežena le pri izvozu v Nemčijo. Povečal se je tudi

izvoz v nekatere manjše države članice EU. Tako kot v preteklih dveh letih je bil visok izvoz v nove članice EU, še posebej izvoz na Češko in Madžarsko, manjša je bila rast izvoza na Slovaško in Poljsko. Izvoz blaga v države nečlanice se je povečal za 14,3 odstotka. Posebej se je povečal izvoz v Rusijo in Ukrajino ter tudi nekatere druge države nekdanje Sovjetske zveze, kjer se z okrevanjem gospodarstva povečujejo izvozne možnosti za slovenska podjetja. Predvsem kot posledica prenehanja veljavnosti prostocarinskih sporazumov ob vstopu Slovenije v EU, se je povečal izvoz v države na ozemlju nekdanje Jugoslavije, najbolj na Hrvaško ter Srbijo in Črno goro, izvoz v Makedonijo pa je bil nižji kot v predhodnem letu.

Hkrati z visokim blagovnim izvozom ter močnejšo rastjo domače potrošnje in proizvodne aktivnosti se je v letu 2004 izrazilo, za 12,7 odstotkov, povečal tudi blagovni uvoz, rast uvoza storitev je bila 9,9-odstotna, tako da se je skupaj uvoz povečal za 12,3 odstotka.

Primanjkljaj v saldu menjave blaga in storitev je v letu 2004 znašal 105,7 milijona EUR in se je v primerjavi z letom 2003 povečal za 98,3 milijona EUR. Primankljaj v tekoči plačilni bilanci se je povečal za 87,9 milijona EUR in je znašal 179,1 milijona EUR, saj visoki presežek v storitveni menjavi ni mogel pokriti povečanega trgovinskega primanjkljaja.

V okviru kapitalnega in finančnega računa, ki izkazuje 511,7 milijona EUR presežka (v 2003 pa 26 milijona EUR) so finančne transakcije s tujino v letu 2004 izkazovale neto pritok kapitala v višini 434,5 milijona EUR (v letu 2003 456,1 milijona EUR), v tem se je najbolj povečal uvoz kapitala v obliki najetih posojil v tujini. Predvsem so se v tujini zadolževale banke (943,2 milijona EUR, kar je 284,2 milijona EUR več kot v letu 2003), ki tako sledijo visokemu povpraševanju podjetij po deviznih kreditih. V letu 2004 so v nasprotju z letom 2003 tuje investicije v Slovenijo presegle naložbe slovenskih podjetij v tujino. Priliv tujih neposrednih naložb, ki je vključeval predvsem lastniški kapital, je znašal 419,9 milijona EUR (v letu 2003 298,8 milijona EUR). Vlaganja slovenskih družb v tujino pa so se znižala iz 414 milijonov EUR v letu 2003 na 368 milijonov EUR v letu 2004. Odtok kapitala je najhitreje naraščal pri naložbah v tuje vrednostne papirje, ki so se v primerjavi z letom 2003 povečale za 410,4 milijona EUR. Pri tem so se povečala vlaganja prebivalstva v tuje delnice in obveznice, več kot tretjino tega odtoka pa je predstavljalo tudi plačilo obveznosti iz naslova Euroobveznic.

Vstop Slovenije v mehanizem deviznih tečajev ERM2 konec junija 2004 je v slovensko gospodarstvo vnesel pomemben element stabilnosti in predstavlja ključni element pri nadaljnjem zniževanju inflacije, ki se je znižala s 4,6 odstotka v letu 2003 na 3,2 odstotka v letu 2004. V drugi polovici leta 2004 so tečaji evra nihali na ravni centralnega tečaja 239,64 SIT za 1 EUR, odstopanja deviznih tržnih tečajev od centralnega so bila minimalna. Ob upoštevanju ključnega vpliva rasti tečaja na rast cen je njegova stabilizacija odpravila pomemben dejavnik inflacije, ki je v predhodnih letih prispeval približno polovico skupne rasti cen. K zniževanju inflacije so prispevali tudi ukrepi na področju reguliranih cen.

Banka Slovenije je v prvem polletju 2004 zniževala obrestne mere, od vstopa v ERM2 do konca leta pa so ostale skoraj nespremenjene.

Vplivi na poslovanje SID

Dogajanja v širšem gospodarske okolju in v Sloveniji so tudi v letu 2004 vplivala na poslovanje SID na vseh področjih njenega delovanja.

Zaradi spremembe strukture slovenskega izvoza po vstopu Slovenije v EU se je spremenila tudi struktura zavarovanih poslov pri SID. SID je tako v preteklem letu še vedno beležila poudarjeno rast domačih zavarovanj.

V preteklem letu so se na poslovanje SID na področju zavarovanja odrazile tudi spremembe na pozavarovalnem trgu, ki so se globalno oblikovale že v predhodnjih nekaj letih. Gre za premik v razumevanju pozavarovalnosti oziroma možnosti trženja (komercialnih in nekomercialnih) rizikov v določenih bolj rizičnih državah, to je tistih, ki na privatnem trgu do vključno leta 2004 niso imeli možnosti pridobiti pozavarovanja. Možnost pozavarovanja komercialnih in nekomercialnih rizikov v bolj rizičnih državah v prihodnjih letih odpira tudi različne opcije sodelovanja s SID oziroma z Republiko Slovenijo kot zavarovateljem, ki slovenskim izvoznikom nudi tudi zavarovanje tistih poslov, ki jih privatni trg ni pripravljen prevzeti. Krog držav, ki ostajajo v domeni državnega kritja, se torej iz leta v leto krči, tako da so bile v letu 2004 med države, kjer SID krije marketabilne rizike, priključeni Bolgarija in Romunija, v letu 2005 pa tudi že večina drugih, do sedaj za pozavarovanje nesprejemljivih držav.

Vstop Slovenije v EU in v mehanizem ERM je tako kot na slovenske banke, vplival tudi na poslovanje SID na področju financiranja. Ob izboljšanju ratinga Slovenije so se zmanjšali prabitiki za kreditno tveganje za slovenske posojilojemalce, posledično so se v letu 2004 obrestne marže še naprej zmanjševale.

6. Poslovanje SID v letu 2004

SID je tudi leta 2004 uresničila zastavljene cilje poslovanja in dosegla pozitivne rezultate na vseh glavnih področjih svojih dejavnosti – zavarovanja in financiranja ter izdajanja garancij pri mednarodnih gospodarskih poslih.

• Povzetek izkaza poslovnega izida – v mrd SIT

	2002	2003	2004
Čiste obresti	3,02	3,38	3,11
Čisti neobrestni prihodki	1,30	0,88	1,31
Stroški dela, materiala in storitev	1,02	1,09	1,29
Amortizacija	0,07	0,08	0,09
Neto rezervacije	2,89	2,73	1,78
Poslovni izid pred obdavčitvijo	0,30	0,37	1,26
Davek na dobiček	0,06	0,09	0,64

Družba je v letu 2004 ustvarila dobiček pred obdavčitvijo v višini 1,26 milijarde SIT, ki je bil bistveno višji kot v letu 2003.

Prihodki od obresti so znašali 5,2 milijarde SIT in so se glede na leto prej zmanjšali za 14 odstotkov, odhodki za obresti so se na drugi strani zmanjšali za 22 odstotkov; tako so znašale čiste obresti 3,1 milijarde SIT in so bile 8 odstotkov nižje kot v letu 2003.

V okviru čistih neobrestnih prihodkov so najpomembnejša postavka čiste opravnine. V strukturi čistih opravnin, ki so znašale 1,41 milijarde SIT in so bile za 30,2 odstotka višje kot v letu 2003, so predstavljali največji 52,3-odstotni delež čisti prihodki od zavarovalnih premij in opravnin iz dejavnosti zavarovanja pred kratkoročnimi komercialnimi riziki (za račun SID, d.d.). Ti prihodki, ki so bili v letu 2004 višji za 43,8 odstotka, so v tem prikazu zmanjšani tudi za odhodke za škode in odhodke iz oblikovanja popravkov vrednosti regresnih terjatev, ki so v izkazu poslovnega izida izkazani med drugimi poslovnimi odhodki. Čiste zavarovalne premije od zavarovanj za račun države so predstavljale 35,5 odstotka čistih opravnin, čiste opravnine od dejavnosti financiranja 2,4 odstotka, čiste opravnine od izdanih garancij pa 3,6 odstotka.

Zavarovalnotehnični izid kratkoročnega komercialnega zavarovanja znaša ob upoštevanju ocene obratovalnih stroškov in donosa naložb -1,73 milijarde SIT. Čisti prihodki od zavarovalnih premij znašajo 586,98 milijona SIT. Čisti odhodki za škode znašajo 4,17 milijarde SIT, zaradi zmanjšanja škodnih rezervacij pa so se odhodki dejansko prevesili v prihodke.

Operativni stroški so v letu 2004 znašali 1,38 milijarde SIT in so bili od lani višji za 17,9 odstotka. V strukturi stroškov so predstavljali stroški dela 56,1 odstotka, stroški storitev 35,3 odstotka, amortizacija 6,4 odstotka in stroški materiala 2,2 odstotka. Delež operativnih stroškov v aktivih se je znižal z 1,17 odstotka v letu 2003 na 1,10 odstotka v letu 2004.

Čisti odhodki iz oblikovanja rezervacij so znašali 1,78 milijarde SIT in so bili za 35,0 odstotka nižji kot v letu 2003 predvsem kot posledica znižanja zavarovalnotehničnih rezervacij za 1,34 milijarde SIT.

• Povzetek bilance stanja – v mrd SIT

	2002	2003	2004
Bilančna vsota	88,37	115,44	140,39
Celotni kapital	18,24	18,52	19,05
Rezervacije	2,62	2,39	3,48
Zavarovalnotehnične rezervacije	3,97	5,38	4,03
Obseg zunajbilančnega poslovanja	21,29	26,31	57,89

Po stanju na dan 31.12.2004 je znašala bilančna vsota SID 140,4 milijarde SIT in je bila za 21,6 odstotka višja kot 31.12.2003. V strukturi pasive so predstavljali največji delež, 61,9 odstotka, dolgovi do bank v višini 87,0 milijarde SIT, ki so se v letu 2004 povečali za 42,5 odstotka. Največji delež pasive, 60,5 odstotka, predstavljajo dolgovi v tuji valuti.

Kapital družbe, ki je znašal 19,0 milijarde SIT, predstavlja v strukturi pasive 13,6 odstotka in se je z ustvarjenim čistim dobičkom v letu 2004 povečal za 2,9 odstotka. Varnostne rezerve za zavarovanja v imenu in za račun države so se v letu 2004 povečale za 2,2 odstotka in so znašale 21,5 milijard SIT oziroma 15,3 odstotka pasive SID.

Dolgoročne rezervacije, ki so znašale skupaj 7,5 milijarde SIT, so se zmanjšale za 2,8 odstotka in predstavljajo 5,4 odstotka pasive; zavarovalnotehnične rezervacije so od tega znašale 4,0 milijarde SIT, bančne rezervacije 2,6 milijarde SIT in splošne rezervacije 0,9 milijarde SIT.

Rast bilančne vsote je bila tudi v letu 2004 predvsem odraz intenzivne dejavnosti na področju financiranja. Tako so se krediti bankam, ki so znašali 102,42 milijarde SIT, povečali za 13,9 odstotka in predstavljajo 72,9 odstotka celotne aktive. Kar za 65,0 odstotka so se povečali krediti strankam, ki niso banke in so znašali 23,2 milijarde SIT oziroma 16,5 odstotka aktive. Družba je imela konec leta v lasti dolžniške vrednostne papirje v skupni vrednosti 10,7 milijarde SIT, ki so predstavljali 7,7 odstotka aktive. Naložbe v kapital družb v Skupini SID so znašale 1,4 milijarde SIT in so predstavljale 1,0 odstotka aktive.

• Izbrani kazalniki poslovanja SID

	2002	2003	2004
Število zaposlenih (31.12.)	69	74	83
Število delničarjev (31.12.)	89	89	88
Število delnic	932.354	932.354	932.354
Nominalna vrednost delnic (v SIT)	10.000	10.000	10.000
Knjigovodska vrednost delnice (v SIT)	19.560	19.859	20.428
Kapitalska ustreznost (v %)	19,10	19,33	26,23
Dvomljive in nedonosne bilančne terjatve/aktiva (v %)*	0,64	14,98	19,57
Posebne rezervacije za bilančne terjatve/aktiva (v %)	3,42	4,38	5,39
Obrestna marža (v %)	4,28	3,37	2,44
Donos na aktivo – ROA (v %)	0,42	0,36	0,98
Donos na kapital pred obdavčitvijo – ROE (v %)	1,65	2,01	6,71
Donos na kapital po obdavčitvi – ROE (v %)	1,31	1,52	3,29
Operativni stroški/aktiva (v %)	1,51	1,17	1,10

* Visoka vrednost kazalnika v letu 2003 in 2004 je posledica upoštevanja internih smernic pri razvrščanju naložb (vse naložbe odobrene strankam, ki niso banke, se v prvi polovici trajanja pogodbe praviloma razvrstijo v razred B, te pa se skladno s sklepom Banke Slovenije razvrščajo med dvomljive in nedonosne terjatve), ne pa dejanskega poslabšanja kvalitete naložbenega portfelja.

• Zavarovanja za račun SID, d.d. - kazalniki poslovanja

		v SIT	2004	2003
Rast kosmate obračunane premije (indeks)	Kosmata obračunana premija v tekočem letu x 100 Kosmata obračunana premija v preteklem letu	$\frac{1.730.406.906}{1.350.470.918} \times 100$	128	132
*ista obračunana zavarovalna premija v % od kosmate obračunane zavarovalne premije	*ista obračunana zavarovalna premija x 100 Kosmata obračunana zavarovalna premija	$\frac{618.722.621}{1.730.406.906} \times 100$	36	29
Gibanje kosmatih obračunanih odškodnin (indeks)	Kosmata obračunana odškodnina v tekočem letu x 100 Kosmata obračunana odškodnina v preteklem letu	$\frac{754.366.387}{920.770.540} \times 100$	82	141
Povprečna odškodnina	Kosmate obračunane odškodnine Število škod	$\frac{754.366.387}{158}$	4.774.471	6.138.470
Škodni rezultat	Kosmate obračunane odškodnine Kosmate obračunane premije	$\frac{754.366.387}{1.730.406.906}$	0,44	0,68
Stroški poslovanja v % od kosmate obračunane zavarovalne premije	Stroški poslovanja* x 100 Kosmate obračunane zavarovalne premije	$\frac{566.342.548}{1.730.406.906} \times 100$	32,73	38,34
*iste škodne rezervacije v % od *istih prihodkov od zavarovalnih premij	*iste škodne rezervacije x 100 *isti prihodki od zavarovalnih premij	$\frac{918.917.740}{586.984.537} \times 100$	157	1322
Povprečno stanje *istih zavarovalno-tehničnih rezervacij glede na *iste prihodke od zavarovalnih premij	Povprečno stanje *istih zavarovalno-tehničnih rezervacij x 100 *isti prihodki od zavarovalnih premij	$\frac{4.705.319.344}{586.984.537} \times 100$	802	1207
Kosmata obračunana zavarovalna premija glede na število redno zaposlenih	Kosmata obračunana zavarovalna premija Povprečno število zaposlenih	$\frac{1.730.406.906}{21}$	82.400.329	79.439.466

* Stroški poslovanja zajemajo obratovne stroške, ki se nanašajo na zavarovalni del poslovanja za račun SID, d.d. in so bili ocenjeni z uporabo ključa.

Kazalniki so izračunani v skladu s Sklepom o letnemu poročilu zavarovalnic - SKL 2002, ki ga je izdala Agencija za zavarovalni nadzor, ter na podlagi Sklepov o spremembah in dopolnitvah sklepa o letnem poročilu zavarovalnic - SKL 2002 ob upoštevanju določil 355. člena zakona o zavarovalništvu.

Izračunane vrednosti kazalnikov za leto 2004, ki zajemajo škodne rezervacije, zaradi spremembe metodologije oblikovanja škodnih rezervacij v letu 2004 bistveno odstopajo od vrednosti za pretekla leta. Sprememba metodologije oblikovanja škodnih rezervacij v letu 2004 je pojasnjena v drugih delih poročila.

7. Zavarovanje

SID je s svojimi storitvami zavarovanja in proaktivnim marketinškim pristopom na področju marketabilnih zavarovanj v dvanajstih letih svojega obstoja uspela razviti domači trg in močno povečati povpraševanje po kreditnih zavarovanjih in zavarovanjih investicij. Z nadaljevanjem intenzivnih strukturnih sprememb v slovenskem gospodarstvu, ki uspešno prehaja iz tranzicije, pa bo tak način upravljanja z riziki v prihodnosti še pridobil na pomenu.

SID je v letu 2004 ponovno bistveno povečala skupni obseg vseh vrst zavarovanj, ki jih opravlja ali za **lasten račun** (marketabilna zavarovanja) ali kot pooblaščen institucija **v imenu in za račun Republike Slovenije** (nemarketabilna zavarovanja – zavarovanja, ki jih zaradi njihove narave in stopnje rizičnosti zasebni pozavarovalni sektor ni pripravljen prevzeti ali pa ima za to omejene zmogljivosti). Vsebina in ločitev marketabilnih in nemarketabilnih zavarovanj je podrobneje pojasnjena v točki 7.1. in 7.2. v nadaljevanju.

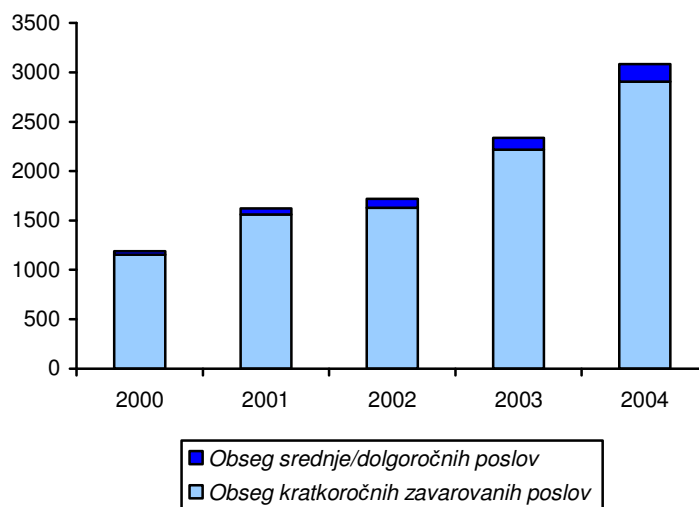
• Zavarovanje SID (skupaj): rezultati poslovanja 2000-2004 - v mio EUR

	2000	2001	2002	2003	2004
Obseg zavarovanih poslov	1.191,6	1.624,0	1.719,6	2.393,5	3.085,1
kratkoročni	1.154,3	1.561,3	1.629,8	2.215,6	2.908,0
srednjeročni in investicije	37,3	62,7	89,8	177,9	177,2
Premije	5,6	6,7	7,7	12,3	12,4
kratkoročni	4,8	5,3	6,1	7,9	8,9
srednjeročni in investicije	0,8	1,3	1,6	4,4	3,5
Škode	1,8	2,5	3,4	4,3	5,3
kratkoročni	1,4	2,5	3,3	4,3	5,3
srednjeročni in investicije	0,4	0,0	0,1	0,0	0,0
Regresi	0,4	0,2	1,1	1,1	0,8
kratkoročni	0,1	0,2	0,6	1,1	0,7
srednjeročni in investicije	0,3	-	0,5	0	0,1

Obseg zavarovanih poslov

Skupni obseg zavarovanih poslov vseh vrst kreditnih zavarovanj in zavarovanj investicij slovenskih pravnih oseb v tujini je v letu 2004 dosegel 3.085,1 milijonov EUR, kar predstavlja 29-odstotno rast glede na leto 2003. Tako se nadaljujejo hitra rast obsega zavarovanj, dosežena v preteklih letih. Obseg zavarovanih poslov je namreč presegel 1 milijardo EUR komaj pred štirimi leti, od leta 1999 (738,5 milijona EUR) do 2004 pa se je povečal štirikrat.

• Obseg kratkoročnih in srednjeročnih zavarovanih poslov (2000-2004) – v mio EUR

Visoke stopnje rasti, ki jih SID na področju zavarovanja beleži že od leta 1993, ko so bila izdana prva zavarovalna kritja, se odražajo tudi na deležu zavarovanega slovenskega izvoza. Leta 2004 je bilo namreč z zavarovanji SID pokritega že 18 odstotkov celotnega slovenskega izvoza blaga (leta 2003 je bila pokritost 17-odstotna), kar je mednarodno primerljivo ena največjih zabeleženih števil, varnost slovenskih izvoznikov, ki izhaja iz take zaščite pred riziki neplačil njihovih kupcev, pa vse pomembneje vpliva tudi na stabilnost celotnega slovenskega gospodarstva.

Precejšen delež slovenskega izvoza blaga in storitev, zlasti na bolj rizične trge, brez zavarovanja SID gotovo ne bi bil realiziran, oziroma izvozniki za prodajo svojih izdelkov brez zavarovanja SID ne bi mogli zagotoviti konkurenčnih pogojev kreditiranja. SID ima torej pomembno vlogo pri odpiranju nekaterih trgov za slovensko gospodarstvo in s tem med drugim prispeva k ugodnejšim plačilnobilančnim učinkom in večji zaposlenosti v narodnem gospodarstvu.

Struktura zavarovanih poslov po svoje odraža tudi strukturo slovenskega gospodarstva, industrije oz. posledično slovenskega izvoza – večinoma gre za proizvodnjo in izvoz potrošnih in trajnih potrošnih dobrin, ki se prodaja praviloma na odloženo plačilo do največ 180 dni, medtem ko predstavlja izvoz blaga in storitev z višjo dodano vrednostjo (izvoz opreme in drugega kapitalnega blaga, izgradnja proizvodnih in drugih objektov v tujini (na ključ), izvoz inženirskih storitev in drugega znanja), ki zahteva praviloma srednjeročno financiranje in zavarovanje, še vedno zanemarljiv delež (v nasprotju z deležem in pomenom teh panog pred tranzicijo in osamosvojitvijo). Vzpodbudna pa je hitra rast zavarovanj investicij slovenskih pravnih oseb v tujini.

Zavarovalno-tehnične postavke

Zavarovalna premija, ki je v letu 2004 dosegla 12,4 milijona EUR, ni sledila rasti obsega zavarovanih poslov predvsem zaradi nadaljnjega nižanja povprečne ravni premijskih stopenj in manjšega števila večjih individualnih izvoznih poslov, kjer je premijska stopnja zaradi daljše ročnosti kreditov nekajkrat višja od kratkoročnih poslov oz. zavarovanja investicij.

Izplačane škode iz naslova kratkoročnih zavarovanj so bile večje za 23 odstotkov (5,3 milijona EUR), predvsem zaradi izplačane ene večje škode, medtem ko iz naslova srednjeročnih zavarovanj škod praktično ni bilo. Naknadno povrnjene plačane škode (**regresi**) zaradi predhodnega manjšega obsega škod (predvsem pri srednjeročnih zavarovanjih) v letu 2004 niso rasle (0,8 milijona EUR).

V nadaljevanju predstavljamo posebej zavarovanje pred marketabilnimi in posebej zavarovanje pred nemarketabilnimi riziki.

7.1. Zavarovanje pred marketabilnimi riziki

To zavarovanje, ki ga je v letu 2004 izvajal še Oddelek zavarovanja terjatev, predstavlja glavno dejavnost novoustanovljene hčerinske družbe SID - Prva kreditna zavarovalnica d.d., Ljubljana, na katero je SID v letu 2005 prenesla portfelj marketabilnih zavarovanj.

Zavarovanje kratkoročnih terjatev do zasebnopravnih kupcev v razvitejših državah (praviloma gre tu za kredite dobaviteljev z ročnostjo do 180 dni, izjemoma do enega leta) pred komercialnimi in drugimi marketabilnimi riziki je osnovni del ponudbe storitev SID podjetjem, ki prodajajo v tujini ali doma na odloženo plačilo in običajno na odprt račun ter so imeli tako pri SID z obnovljivimi (*revolving*) zavarovalnimi pogodbami praviloma zavarovane vse svoje terjatve (*whole turnover*) do kupcev na tujih trgih in/ali doma, pri čemer je bila SID na tem področju vodilna slovenska zavarovalnica.

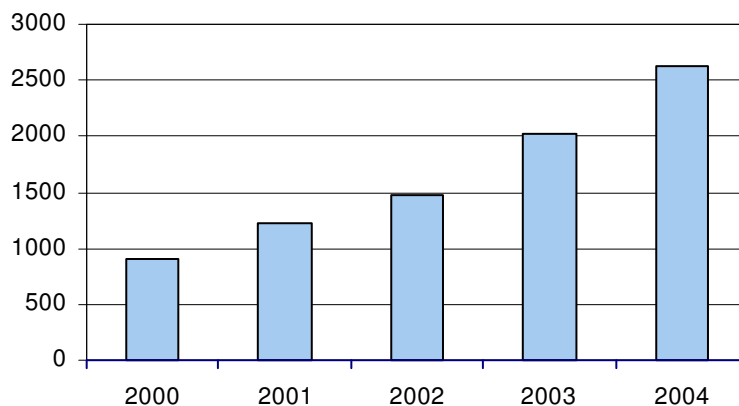
• Zavarovanje za račun SID, d.d.: Poslovanje 2000 - 2004 – v mio EUR

	2000	2001	2002	2003	2004
obseg zavarovanih poslov	914	1.219	1.480	2.030	2.636
izpostavljenost (31.12.)	384	520	760	926	1.095
premije	3,3	3,9	4,5	5,8	7,2
škode	1,3	2,3	2,9	3,9	3,2
število škodnih primerov	66	68	82	150	158
regresi	0,1	0,2	0,6	1,0	0,6

Obseg zavarovanih poslov

Na področju zavarovanja kratkoročnih terjatev pred komercialnimi (marketabilnimi) riziki, ki jih SID zavaruje za lasten račun in jih tudi pozavaruje na zasebnem trgu pri prvovrstnih tujih in domačih pozavarovateljih, je SID v letu 2004 močno povečala obseg poslovanja. Obseg zavarovanih poslov se je povečal za 30 odstotkov in je znašal 629,7 milijarde SIT (2.636 milijonov EUR). Pri zavarovanju izvoznih terjatev je obseg zavarovanih poslov narasel za 22, pri zavarovanju domačih terjatev pa kar za 61 odstotkov.

• *Kratkoročni komercialni (marketabilni) riziki – obseg zavarovanih poslov (2000 – 2004) - v mio EUR*

Slovenska zunanja trgovina je zelo diverzificirana, tako po proizvodih in sektorjih gospodarstva, kot tudi po njihovih partnerskih povezavah, čeprav gre večina izvoza v (zlasti nekatere bližnje) razvite države EU in v druge sosednje države, še vedno manjši del izvoza pa gre med drugim zlasti v države JV, S in V Evrope. Geografski destinaciji slovenskega izvoza v precejšnji meri odgovarja tudi geografska destinacija zavarovanega izvoza.

Tudi v letu 2004 je bilo največ terjatev zavarovanih pred komercialnimi (marketabilnimi) riziki kupcev v Sloveniji, Nemčiji, Italiji, na Hrvaškem. Največ zavarovancev, ki so imeli pri SID praviloma s tem instrumentom zavarovanja pred kratkoročnimi komercialnimi riziki zavarovano svojo celotno prodajo, je iz kovinske in kovinsko predelovalne industrije, sledijo podjetja, ki proizvajajo električne in optične naprave, proizvodnja celuloze, papirja in papirnih izdelkov.

Med zavarovanci SID je že zelo veliko pomembnih velikih slovenskih izvoznikov, poleg njih pa so to tudi številna mala in srednja podjetja, ki so glede dostopa do produktov SID deležna povsem enakopravnega obravnavanja. Po stanju konec leta je bilo vseh zavarovancev 269, število sklenjenih pogodb pa 406.

Sodelovanje s PCMG

Malim in srednje velikim podjetjem omogoča SID lažji dostop do zavarovanja in financiranja tudi v sodelovanju s Pospeševalnim centrom za malo gospodarstvo (PCMG), temu segmentu podjetij pa bo v bodoče posvečala še več pozornosti, saj le-ta potrebuje tako financiranje, kot tudi učinkovito upravljanje z denarnim tokom in premoženjem, kjer so med riziki njihovega poslovanja še posebej pomembni riziki neplačil in zamud plačil njihovih kupcev. Terjatve do kupcev namreč navadno predstavljajo precejšen del premoženja podjetij. Tako bodo lahko mala in srednje velika podjetja pristopala k zavarovanju terjatev tudi preko regionalnih razvojnih centrov PCMG, kjer bodo dosegljive vse informacije o storitvah SID in postopkih zavarovanja.

Izpostavljenost

Izpostavljenost SID iz zavarovanja pred kratkoročnimi komercialnimi (marketabilnimi) riziki se je lani povečala za 18 odstotkov in je na dan 31.12.2004 znašala 262,4 milijard SIT oziroma 1.095 milijonov EUR; največja je bila do kupcev iz Slovenije, Nemčije Italije in Hrvaške; sicer pa je SID lani pred kratkoročnimi komercialnimi (marketabilnimi) riziki zavarovala izvoz oziroma prodajo v 64 držav.

SID je v letu 2004 nudila strokovno - zavarovalniško in tehnološko svetovanje Makedonski banki za obnovo in razvoj (MBPR), vendar je bil zaradi razmer v Makedoniji obseg tega poslovanja precej omejen.

Zavarovalno-tehnične postavke

Kosmate obračunane premije pri zavarovanju pred kratkoročnimi komercialnimi riziki za lasten račun SID, d.d. so v letu 2004 zaostajale za obsegom zavarovanih poslov, saj so se glede na leto prej povečale za 25 odstotkov (na področju zavarovanja izvoznih terjatev za 18, pri zavarovanju domačih terjatev pa za 54 odstotkov) in so znašale 1.730 milijonov SIT (7,2 milijona EUR).

SID je v letu 2004 nadaljevala s pozavarovanjem kratkoročnih komercialnih (marketabilnih) rizikov na zasebnem trgu pri prvovrstnih pozavarovateljih, in to v okviru pogodbe o kvotnem pozavarovanju – predmet pogodbe so bili riziki, neposredno sprejeti v zavarovanje in riziki, prevzeti v okviru pogodbe o aktivnem pozavarovanju med SID in MBPR.

Iz naslova kratkoročnih kreditov pred komercialnimi riziki je SID v letu 2004 izplačala 754,4 milijona SIT oziroma 3,2 milijona EUR **zavarovalnin**, od tega največ zaradi neplačanih terjatev zavarovancev do dolžnikov iz Italije, Nemčije in Slovenije.

V letu 2004 smo zaznali spodbudne trende gospodarske rasti na vseh trgih, na katerih je bila prisotna tudi SID, kar se je odrazilo tudi v nižjem obsegu prejetih odškodninskih zahtevkov iz naslova zavarovanj kratkoročnih kreditov pred komercialnimi riziki. Za terjatve, nastale v letu 2004, smo imeli 31.12.2004 v obdelavi več kot za 222 milijonov SIT odškodninskih zahtevkov, medtem ko smo imeli 31.12.2003 za terjatve, nastale v letu 2003, v obdelavi več kot za 402 milijonov SIT odškodninskih zahtevkov.

Rezultat tega zavarovanja je bil torej tudi leta 2004 (merjen z razmerjem med kosmatimi premijami in škodami, brez upoštevanja plačanih regresov, ki so se znašali 0,56 milijona EUR) pozitiven, v višini 4,1 milijona EUR. V absolutnem znesku je bil torej zavarovalno-tehnični rezultat v letu 2004 precej ugodnejši kot v letu 2003, ko je znašal 1,9 milijona EUR. Plačane škode so v letu 2004 predstavljale 44 odstotkov v tem letu fakturiranih premij (seveda pa bo določen znesek škod, ki so bile na dan 31.12.2004 v obravnavi ali evidentirane kot potencialne škode, izhajajo pa iz poslov, sklenjenih v letu 2004, izplačan še v letu 2005).

Obseg regresiranih škod iz naslova zavarovanj kratkoročnih kreditov pred komercialnimi riziki je v letu 2004 znašal 131,2 milijona SIT oziroma 0,6 milijona EUR in tako predstavlja 17,8 odstotkov plačanih škod iz naslova teh zavarovanj, kar je odstotek, ki je povsem primerljiv z rezultati sorodnih izvozno-kreditnih agencij. V letu 2004 je SID prejela največ regresov iz Francije, Italije in Slovenije.

Vse večji poudarek SID namenja zmanjševanju morebitnih škod, tako pred vložitvijo zahtevka za izplačilo zavarovalnine kot po tem. Od trenutka, ko je SID obveščena, da zavarovana terjatev ni bila poravnana v roku, v sodelovanju z zavarovancem na različne načine poskuša doseči plačilo. Ocenjujemo, da smo samo v preteklem poslovnem letu tako uspešno preprečili znaten del škodnih primerov, k temu pa je v pomembni meri prispevalo tudi sodelovanje s hčerinskim podjetjem za izterjavo PRO KOLEKT.

7.2. Zavarovanje pred nemarketabilnimi riziki

Nekatere (komercialne in nekomercialne oziroma politične) rizike, ki jih zaradi njihove narave in stopnje rizičnosti zasebni pozavarovalni sektor ni pripravljen prevzeti ali pa ima za to omejene zmogljivosti, **SID kot pooblaščen institucija zavaruje v imenu in za račun Republike Slovenije**. V skladu z regulativo Evropske unije se kot **nemarketabilni** štejejo komercialni in politični riziki nad dvema letoma v državah OECD in vsi riziki v državah, ki niso članice OECD, pri čemer v praksi mejo (ne)marketabilnosti dejansko določajo zasebni pozavarovatelji in njihova pripravljenost za pozavarovanje določenih vrst rizikov. Dodatno težavo pri tem predstavlja hitra spremenljivost njihovih apetitov (npr. za določeno državo ali skupino držav, kjer se rizičnost začasno ali stalno poveča) in otežen dostop manjših gospodarstev oziroma njihovih kreditnih zavarovalnic do globalnega zasebnega pozavarovalnega trga, upoštevajoč tako splošno pripravljenost na pozavarovanje (celotnega portfelja ali določenega njegovega dela) kot tudi pogoje takega pozavarovanja.

Vloga države je tukaj ključna, saj večina takih izvoznih poslov, predvsem srednjeročnih, brez takega zavarovanja ne bi bila realizirana, osnovna naloga SID - t.j. pospeševanje izvoza, pa je tukaj najbolj izražena. Poleg tega je zagotovitev zavarovalnega kritja za take rizike neposredni element mednarodne konkurenčnosti slovenskih izvoznikov, saj ima večina podjetij iz drugih držav tako zavarovanje prav tako omogočeno preko državnih zavarovalnih shem oziroma nacionalnih izvozno-kreditnih agencij. Zelo pomembno je tudi, da se država s svojimi zavarovalnimi zmogljivostmi oz. politiko zavarovanja prilagaja zasebnemu pozavarovalnemu trgu in zagotavlja izvoznemu gospodarstvu možnost pridobitve kritja za vse države, razen tistih seveda, ki ne izpolnjujejo minimalnih kriterijev varnosti in splošnih zavarovalnih načel zdravega poslovanja zavarovateljev kreditov in investicij.

• Zavarovanje pred nemarketabilnimi riziki v imenu in za račun države 2000 – 2004 – v mio EUR

	2000	2001	2002	2003	2004
obseg zavarovanih poslov	821,4	936,3	748,8	806,6	810,0
izpostavljenost (31.12.) - bruto	351,3	371,0	402,8	485,5	
- neto*				434,3	415,4
premije	2,3	2,8	3,2	6,5	5,2
škode	0,5	0,2	0,5	0,4	2,1
število škodnih primerov	7	7	16	15	23
regresi	0,3	/	0,5	0,04	0,2

* glej opombe pod tabelo na strani 20

Obseg zavarovanih poslov

Obseg zavarovanih poslov pred nemarketabilnimi riziki, ki ga je SID zagotavljala slovenskim izvoznikom v imenu in za račun Republike Slovenije, je v letu 2004 dosegel 810 milijonov EUR, kar je rahlo povečanje glede na predhodno leto (807 milijonov EUR). Zmanjšanje obsega je bilo zabeleženo na področju zavarovanja pred kratkoročnimi in srednjeročnimi klasičnimi izvoznimi krediti, trend hitrega povečevanja obsega pa se je tudi v letu 2004 nadaljeval na področju zavarovanja investicij slovenskih podjetij v tujini. Prvič po letu 2001, ko je bila takoj po medsebojnem priznavanju obeh držav odprta politika zavarovanja za to državo, se je na prvo mesto po obsegu zavarovanj povzpela Srbija in Črna Gora (predvsem na račun zavarovanih investicij) s 104 milijoni EUR, sledijo Bosna in Hercegovina, Hrvaška in Ruska federacija.

Državno shemo zavarovanj izvoznih kreditov in investicij je v letu 2004 koristilo skupaj 299 slovenskih izvoznikov in investitorjev; 67 manj kot v predhodnem letu, predvsem zaradi trendov na področju zavarovanja pred kratkoročnimi riziki, kjer je število koristnikov take podpore tudi največje.

Izpostavljenost

Izpostavljenost iz zavarovanih poslov v imenu in za račun Republike Slovenije (izdana zavarovalna kritja) se je po hitrem povečevanju v vseh preteklih letih v letu 2004 ustalila na dobrih 415 milijonov EUR (konec leta 2003 je znašala še 434 milijonov EUR), pri čemer je treba povedati, da je bil konec leta 2004 obseg izdanih zavezujočih obljub o zavarovanju daleč največji doslej – 167 milijonov EUR in sicer predvsem na področju zavarovanja investicij. Tudi tukaj se podobno kot pri obsegu spreminja sama struktura; izpostavljenost iz kratkoročnih zavarovanj je v letu dni upadla za 19 odstotkov, medtem ko je na področju srednjeročnih zavarovanj narasla za 11 odstotkov. Največjo izpostavljenost (brez obljub) beležimo do Srbije in Črne Gore, sledijo Rusija, Hrvaška, Bosna in Hercegovina ter Ukrajina.

Zavarovalno-tehnične postavke

Zavarovalna premija se je v primerjavi z letom 2003 zmanjšala za 20 odstotkov (s 6,5 na 5,2 milijona EUR), predvsem zaradi manjšega števila zavarovanih večjih srednjeročnih izvoznih kreditov, kjer so premijske stopnje praviloma nekajkrat večje od drugih vrst zavarovanj, ne gre pa tudi zanemariti vse manjši obseg kratkoročnih zavarovanj. Kljub vsemu gre za soliden rezultat, saj je zavarovalna premija za državni račun še leta 2002 znašala le 3,2 milijona EUR, pred tem pa je bila še manjša. Prihodki iz obdelovalnih provizij so tako rekoč zanemarljivi, saj jih SID v skladu s poslovno politiko v primeru realizacije posamičnih projektov izvoznikom oziroma drugim zavarovancem vrača.

Plačane škode iz zavarovanj pred nemarketabilnimi riziki so predvsem zaradi večje škode za izvoz na Kitajsko presegle 2 milijona EUR, vseh plačanih posamičnih škod pa je bilo 23. Vse nove škode so bile plačane iz naslova kratkoročnih zavarovanj. Naknadno povrnjenih plačanih škod (**regresi**) je bilo za 0,17 milijona EUR predvsem zaradi majhnega obsega v preteklosti plačanih škod iz naslova zavarovanj za račun države. **Obseg škod v obravnavi** (vloženi odškodninski zahtevki) se je v letu 2004 glede na predhodno leto zmanjšal za 51 odstotkov, **obseg potencialnih škod** (najave zamud plačil) pa za 12 odstotkov.

Tekoči rezultat poslovanja za državni račun je tako že peto leto zapovrstjo **pozitiven**, tokrat v višini skoraj pol milijona EUR, **kumulativni rezultat poslovanja** pa je po dobrih desetih letih poslovanja dosegel 9,4 milijona EUR. Poleg tega so varnostne rezerve, pripravljene za izplačilo škod iz tega zavarovanja, dodatno povečala nakazila iz naslova (dela) kupnin za privatizirana družbena podjetja ter obresti iz naslova naložb teh varnostnih rezerv, tako da so le-te konec leta 2004 znašale 89,7 milijona EUR.

Razlogi za take trende in nekatera druga pojasnila so podrobneje predstavljena v podpoglavjih o zavarovanju klasičnih izvoznih kreditov (kratkoročnih in srednjeročnih) ter zavarovanju investicij, rezultati poslovanja po posameznih vrstah zavarovanj pred nemarketabilnimi riziki pa so predstavljeni v naslednji tabeli.

• **Zavarovanje pred nemarketabilnimi riziki v imenu in za račun države 2000 – 2004 – po vrstah zavarovanj**

v mio EUR

Kratkoročni izvozni krediti	2000	2001	2002	2003	2004
obseg zavarovanih poslov	782,2	873,6	658,9	628,6	632,9
izpostavljenost (31.12.)					
- bruto	286,4	304,1	282,0	253,6	
- neto*				221,7	179,2
premije	1,5	1,4	1,6	2,1	1,7
škode	0,1	0,1	0,4	0,4	2,1
število škodnih primerov	5	8	14	15	22
regresi	/	/	/	0,08	0,1

Srednjeročni izvozni krediti	2000	2001	2002	2003	2004
obseg zavarovanih poslov	21,7	44,9	20,7	79,1	44,9
izpostavljenost (31.12.)					
- bruto	47,4	49,1	68,1	138,9	
- neto*				129,5	122,9
premije	0,6	1,2	1,1	3,6	2,4
škode	0,4	0,0	0,1	0,05	0,008
število škodnih primerov	3	0	2	/	/
regresi	0,2	/	0,5	-0,04	0,06

Investicije v tujini	2000	2001	2002	2003	2004
obseg zavarovanih poslov	17,5	17,8	69,1	98,8	132,3
izpostavljenost (31.12.)					
- bruto	17,5	17,8	52,7	93,0	
- neto*				83,0	113,4
premije	0,1	0,2	0,5	0,9	1,1
škode	/	/	/	/	/
število škodnih primerov	/	/	/	/	/
regresi	/	/	/	/	/

Opombe:

- Z letom 2004 smo v skladu z ZZFMGP prešli na prikazovanje neto izpostavljenosti (t.j. celotna (bruto) izpostavljenost zmanjšana za samopridrške, ki jih kot lastne deleže pri škodah nosijo sami zavarovanci), medtem ko podatki za prejšnja leta upoštevajo bruto izpostavljenost. V obeh primerih so odšteti dospeli in plačani obroki kreditov. Veljavne obljube o zavarovanju niso upoštevane, prav tako ne škode v obravnavi in potencialne škode.
- V obseg zavarovanih poslov za državni račun so uvrščeni vsi tisti krediti, ki so bili kakorkoli zavarovani za državni račun (pred komercialnimi in/ali nekomercialnimi riziki), ne glede na to, če so hkrati (pred marketabilnimi riziki) zavarovani tudi za račun SID. Niso pa upoštevana tista zavarovanja, ki so bila v celoti realizirana samo za račun SID. V primeru pozavarovanj je upoštevan samo delež slovenskega partnerja in ne celoten zavarovani kredit oziroma investicija.
- Pri zavarovanju investicij so upoštevane vse zavarovalne pogodbe, za katere je bila v določenem obdobju obračunana (letna) premija, ne glede na to, da so bile zavarovalne pogodbe morebiti sklenjene pred tem obdobjem (pri zavarovanju investicij gre namreč za letno obnavljanje zavarovanja).
- Pri regresih je upoštevan datum prejema regresa in ne škodno leto; podobno se pri škodah upošteva datum izplačila škode. Če je bila škoda izplačana v več delih, se kot škodni primer evidentira le pri prvem izplačilu.
- Pri srednjeročnih izvoznih kreditih vključuje izkazani znesek škod v letu 2004 le stroške izterjave za škodni primer iz preteklih let.

7.2.1. Zavarovanje kratkoročnih izvoznih kreditov

Večina celotnega obsega zavarovanih poslov v imenu in za račun Republike Slovenije se še vedno nanaša na zavarovanje kratkoročnih terjatev pred t.i. nemarketabilnimi (komercialnimi in političnimi) riziki, kjer je bilo v letu 2004 zabeleženo povečanje za 1 odstotek.

Osnovni razlog za to je predvsem v trenutno vse večji pripravljenosti zasebnega pozavarovalnega trga, da zavaruje tiste rizike, ki so bili še pred kratkim samo v domeni držav oziroma njihovih proračunov. Posledično je vse več izvoznih kreditov zavarovanih za lasten račun SID ter pozavarovanih na zasebnem pozavarovalnem trgu in vse manj za račun Republike Slovenije. Poleg nekaterih novih članic Evropske unije je bilo v letu 2004 tako pridobljeno pozavarovanje na zasebnem trgu tudi npr. za Romunijo in Bolgarijo, v letu 2005 pa tudi za veliko večino preostalih izvoznih trgov.

Če upoštevamo veljavno razvrstitev držav in teritorijev v rizične razrede, kjer so le-te po klasifikaciji SID razdeljene v sedem skupin (1. skupina predstavlja najmanj rizične države), je izpostavljenost rizikom v državah z

višjo stopnjo rizičnosti (države iz 6. in 7. skupine) konec leta 2004 predstavljala 62 odstotkov skupne izpostavljenosti SID pred omenjenimi riziki (pri tem niso upoštevane veljavne obljube za zavarovanje).

Velika večina kratkoročnih izvoznih kreditov oziroma terjatev se nanaša na izvoz repromateriala, polizdelkov in potrošnih ter trajnih potrošnih dobrin, kjer zaradi specifičnosti komercialnega odnosa med izvoznikom in kupcem prevladujejo t.i. obnovljiva (*revolving*) zavarovanja, precej manj pa je posamičnih (*individualnih*) poslov, kjer gre zaradi narave izvoženega blaga (oprema in druge kapitalne dobrine praviloma manjših vrednosti) za zneskovno natančno določene komercialne pogodbe ter posledično tudi individualne zavarovalne pogodbe v obliki posebej krojenih zavarovalnih polic in plačila celotne premije ob izstavitvi zavarovalnega kritja.

Skupaj je tako v letu 2004 znašal **obseg zavarovanih poslov** 633 milijonov EUR, večinoma pa je šlo za izvoz v Rusko federacijo, Bosno in Hercegovino, Srbijo in Črno goro. Zavarovanja pred nemarketabilnimi kratkoročnimi riziki za državni račun se je v letu 2004 posluževalo 265 slovenskih izvoznikov.

V letu 2004 se je znižala tudi **izpostavljenost** iz teh zavarovanj in sicer za 19 odstotkov (z 222 milijonov EUR konec leta 2003 na 179 milijonov EUR), predvsem v segmentu za račun države zavarovanih kratkoročnih izvoznih kreditov samo pred nekomercialnimi riziki (znižanje za 26 odstotkov), medtem ko se je izpostavljenost iz izvoznih kreditov, ki so v imenu in za račun Republike Slovenije zavarovani v paketu tako pred komercialnimi kot nekomercialnimi oz. političnimi riziki (*comprehensive cover*), znižala za pet odstotkov. Vrstni red izpostavljenosti po državah je precej podoben tistemu pri obsegu, s tem da je na prvem mestu Srbija in Črna Gora (kar posledično pomeni, da je bil obrat odobrenih limitov do kupcev v Ruski federaciji večji od obrata limitov do kupcev v Srbiji in Črni Gori).

Nižjemu obsegu teh zavarovanj je sledil tudi manjši obseg **zavarovalne premije** in sicer 19 odstotkov (1,7 milijona EUR), **plačane škode** pa so se bistveno povečale na račun že omenjene škode za izvozni posel na Kitajskem (individualni posel). Zaradi tega je bilo poslovanje iz naslova kratkoročnih zavarovanj za račun države prvič negativno.

7.2.2. Zavarovanje srednjeročnih izvoznih kreditov

Največji del v letu 2004 zavarovanih srednjeročnih kreditov odpade na izvoz telekomunikacijske in radiodifuzne opreme v Rusko federacijo, Ukrajino, Bosno in Hercegovino ter Iran, preostanek pa se nanaša še na obnovo turističnih zmožljivosti v Ruski federaciji in na Hrvaškem, izgradnjo infrastrukture, proizvodnih linij za prehransko industrijo (pekarska in paletirna oprema), izvoz kmetijske mehanizacije, ipd.

Obseg zavarovanih srednjeročnih izvoznih kreditov zaradi majhnega števila letno realiziranih takih projektov niha iz leta v leto, konec leta 2004 pa je dosegel 45 milijonov EUR. V rekordnem 2003 je bilo takih zavarovanj za 79 milijonov EUR. Skoraj polovica takih kreditov je bila namenjenih v Ukrajino, sledijo pa Ruska federacija, Hrvaška, Srbija in Črna Gora, Alžirija in Kazahstan.

V letu 2004 je bilo zavarovanih 22 srednjeročnih izvoznih kreditov, v katerih je sodelovalo skupaj 19 glavnih pogodbenikov oziroma izvoznikov ter večje število slovenskih poddobaviteljev in podizvajalcev. To je precej manj kot v letu 2003, ko je bilo zavarovanih 45 srednjeročnih kreditov. Glavni razlog za manjše število podprtih posamičnih projektov, ki zahtevajo srednjeročno zavarovanje, skoraj po pravilu pa vsi tudi takšno financiranje, je predvsem v majhnemu številu slovenskih podjetij, ki so sposobna redno in ne samo sporadično pridobivati take izvozne posle, ter rekordnemu letu 2003, ko je bilo v drugi polovici leta glavnim izvoznikom na temu področju zavarovanih več večjih projektov, ki so zapolnili njihove zmožljivosti. Poleg tega je treba omeniti tudi razvoj bančnih sistemov na nekaterih slovenskih tradicionalnih trgih, ki so vse bolj sposobni samostojno financirati svoja najboljša podjetja po konkurenčnih finančnih pogojih, manj ugodne pogoje zavarovanja za trge JV Evrope, ki izhajajo iz visoke rizičnosti teh držav, ter primerljivo (s tujimi bankami) v povprečju manj konkurenčne finančne pogoje slovenskih bank.

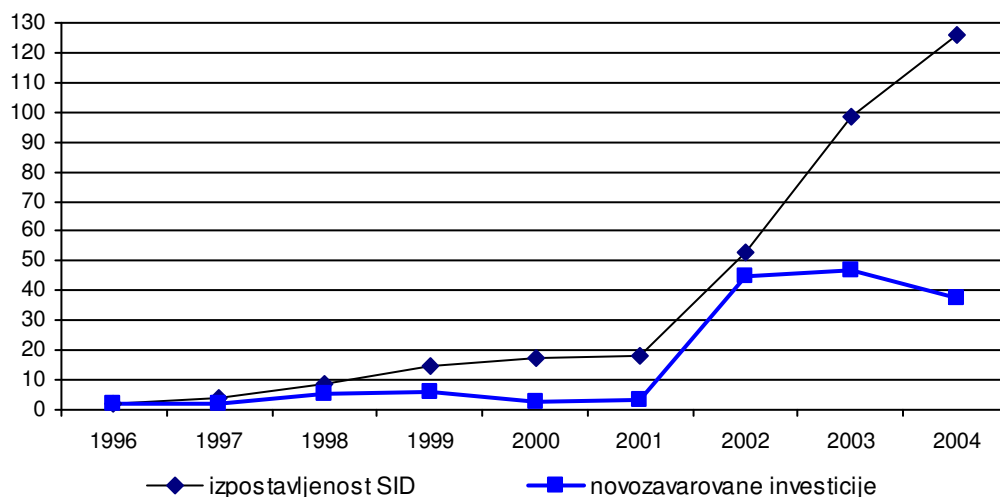
Izpostavljenost iz trenutno 78 še neodplačanih takih poslov je na dan 31.12.2004 znašala 123 milijonov EUR, med državami pa po izpostavljenosti prevladuje Ruska federacija. V letu 2004 so znašale **premije** iz naslova teh zavarovanj pobranih 2,4 milijona EUR, plačana pa ni bila nobena škoda.

7.2.3. Zavarovanje investicij v tujini

Povečanje slovenskih neposrednih izhodnih investicij se odraža tudi v povečanem **obsegu zavarovanja** investicij pred političnimi riziki, ki je lani znašal 132,3 milijona EUR. Poleg v letu 2004 zavarovanih investicij in veljavnih obljub v višini 150 milijonov EUR pa je imela SID ob koncu tega leta v obdelavi še šest zahtevkov za zavarovanje v skupni vrednosti 15 milijonov EUR, kar kaže na to, da se bo trend povečanega zanimanja za zavarovanje investicij v tujini nadaljeval tudi v prihodnje. Razloge za spremembo odnosa nekaterih slovenskih investitorjev do zavarovanja investicij slovenskih podjetij v tujini je verjetno treba iskati v končani tranziciji in lastniški strukturi slovenskih podjetij, ki vse bolj pogojuje zavarovanje tega premoženja, pa tudi v izkušnjah, ki so jih slovenski investitorji pridobili ob preteklih dogodkih tako v bližnjih državah kot tudi po celem svetu. ko se je pokazalo, da danes lahko pride do nastopa političnih rizikov kjerkoli in kadarkoli. Kljub spremenjeni zaznavi in večjemu

zavedanju možnih posledic političnih rizikov je v zvezi z zavarovanjem investicij še vedno opazno nekaj značilnosti iz prejšnjih let – da na primer investitorji na premijo gledajo izključno kot na strošek, da so nekatere investicije podzavarovane, da se dodatne investicije v razširitev projektnih podjetij ter reinvestiranega dobička v obliki t.i. rezerviranih zavarovalnih vsot redkeje zavaruje ipd.

• **Zavarovanje investicij: izpostavljenost (31.12.) / novo zavarovane investicije v posameznem letu (v mio EUR)**

SID je v letu 2004 zavarovala dvanajst neposrednih investicij slovenskih podjetij v tujini - osem novih in štiri povečanja obstoječih zavarovanj (štiri v BiH – kovinsko-predelovalna industrija, finančni sektor in trgovina, šest investicij v Srbiji in Črni gori – trgovina in finančni sektor, eno v Makedoniji – finančni sektor in eno na Hrvaškem – finančni sektor) v skupni vrednosti 37,5 milijona EUR, kar predstavlja 33,1-odstotni delež vseh zavarovanih investicij ob koncu leta 2004. Poleg navedenega ima SID z dvema od najprodornejših slovenskih investorjev sklenjen dogovor o zavarovanju vseh sedanjih in bodočih investicij. Na podlagi navedenega dogovora bo pri SID do konca leta 2006 predvidoma zavarovano še za 150 milijona EUR investicij.

Ob koncu leta 2004 je imela tako SID v svojem portfelju zavarovanih 24 investicij slovenskih podjetij in bank v skupni vrednosti 113,4 milijonov EUR, skupaj z izdanimi obljubami za zavarovanje pa je **izpostavljenost** SID iz naslova zavarovanja investicij 31.12.2004 znašala 248,5 milijona EUR. V strukturi zavarovanih investicij predstavljajo največji delež investicije v Srbiji in Črni gori, Bosni in Hercegovini in na Hrvaškem. V letu 2004 so **premije** znašale 1,1 milijona EUR in so za 29 odstotkov višje kot v letu 2003, plačana pa ni bila nobena škoda.

7.2.4. Trendi in prihodnost nemarketabilnih zavarovanj

Zasebni pozavarovalni trg je vse bolj pripravljen prevzemati v pozavarovanje kratkoročne rizike, ki so še pred kratkim veljali za nemarketabilne. Splošni umik državnih shem iz zavarovanj kratkoročnih rizikov je podkrepjen tudi z regulatornimi zahtevami Evropske skupnosti. Ne glede na to bo vloga držav oziroma nacionalnih izvozno-kreditnih agencij še naprej nepogrešljiva, predvsem na področju zavarovanj srednjeročnih kreditov in investicij, kjer zasebni kapital največkrat takih rizikov ne sprejema. Pri presoji prihodnjega pomena vloge države oz. nacionalnih izvozno-kreditnih agencij je potrebno upoštevati tudi hitro spremenljivost zasebnega pozavarovalnega trga oziroma njegovih kapacitet do posameznih držav oziroma skupine držav. Dodatno težo takim zavarovanjem dajejo tudi napovedano priznanje prvovrstnosti tega zavarovanja v okviru Basel II sporazuma in ničelno tehtanje bančnih naložb, zavarovanih s strani države.

Kar nekaj izvozno-kreditnih agencij (predvsem manjših) tudi ni zadovoljnih s trenutno definicijo marketabilnih rizikov, saj vse države oziroma njihovi izvozniki nimajo možnosti enakega dostopa do pozavarovalnega trga za iste rizike. Poleg tega se je z izločitvijo teh (v povprečju manjših) rizikov na splošno še poslabšalo že tako slaba razpršenost rizikov oziroma povečala **koncentracija portfelja**, tako z geografskega kot tudi panožnega vidika, nadalje z vidika ročnosti zavarovanih izvoznih kreditov, pa tudi po posameznih (večjih) poslih.

S tem bo verjetno (vsaj začasno) prišlo do sproščanja državnih oziroma javno-finančnih zmogljivosti za druge vrste zavarovanj, pri čemer obstaja kar nekaj razlogov za posebno osredotočenje na **pospeševanje izvoza tistega blaga in storitev, kjer sta dodana vrednost in znanje primerljivo največja, ter zavarovanje investicij slovenskih podjetij v tujini**, ki bodo tako kritje potrebovala vsaj do umiritve političnih razmer in okrepitve pozitivnih gospodarskih gibanj na področju JV Evrope, ki je postalo tradicionalen gostitelj slovenskih investicij. Glede na različna mnenja o koristnosti selitve proizvodnje v druge države (s praviloma cenejšo delovno silo) na narodno gospodarstvo je SID financirala izdelavo študije »Ali so slovenske izhodne investicije v slovenskem nacionalnem interesu?« (avtorja dr. Marjan Svetličič in dr. Andreja Jaklič), ki je pokazala ne samo, da pozitivni učinki presegajo negativne, ampak da je to tudi glede na sodobne trende nujno potrebno. Poleg tega bi se morali instrumenti pospeševanja izvoza, kjer SID predstavlja osrednjo vlogo, v prihodnosti osredotočiti predvsem v omenjene panoge z višjo dodano vrednostjo in deležem izvoženega znanja.

Vloga države in njene Komisije za pospeševanje mednarodne menjave bo tukaj ključna, saj pri teh poslih ne gre samo za varnost poslovanja, ampak zaradi rizikov (rizične države, daljša ročnost kreditov, obsežni projekti) taki posli praviloma brez zavarovanj tudi niso financirani in v končni fazi uresničeni. Poleg tega gre v primeru zavarovanja za **enega najbolj učinkovitih instrumentov**, ki jih ima vlada za pospeševanje izvoza, tudi z vidika možnih vplivov na prestrukturiranje določenih panog, kjer je ta proces verjetno bolj učinkovit s pomočjo pridobitve novih poslov, s tem pa tudi novih izzivov in znanj, dodatno upoštevajoč plačilo zavarovalne premije ter dejstvo, da je večina zavarovanih kreditov tudi poplačanih.

Študija javnofinančne vzdržljivosti zavarovanj za račun Republike Slovenije, ki jo je pri Inštitutu za ekonomska raziskovanja iz Ljubljane naročilo Ministrstvo za finance (med drugim tudi zaradi ugotovitve potencialnih učinkov te dejavnosti na izpolnitev maastrichtskih fiskalnih kriterijev), je namreč pokazala, da tudi v primeru uresničitve najbolj neugodnih scenarijev državni proračun ne bi bil takoj neposredno prizadet, pa tudi kasneje ne pomembneje.

Izvozno-kreditne agencije so na področju zavarovanja srednjeročnih izvoznih kreditov v preteklih nekaj letih doživele tudi **dramatično spremembo strukture zavarovanih rizikov**. Če je še pred desetletjem oziroma sploh pred padcem berlinskega zidu večina takih zavarovanj temeljila na državnih garancijah oziroma rizikih (državnih) bank, je danes velika večina zavarovanj odobrenih **na osnovi rizikov podjetij**, brez dodatnih garancij tretjih oseb, in **projektnih rizikov**, izvozno-kreditne agencije pa se tudi vse bolj spuščajo v zavarovanje t.i. rizikov (nesuverenih) javnih kupcev, kot npr. rizikov mest, občin, pokrajin, drugih oblasti, podjetij, ki opravljajo dejavnosti javnega značaja in so (večinoma) proračunsko financirana, ipd. Vse več je tudi **strukturiranega financiranja** (in zavarovanja), velikokrat v kombinaciji z zastavo prilivov v trdi valuti na posebnih skrbniških računih v tujini. Tuje banke se tudi vse pogosteje z ustanavljanjem podružnic v državah uvoznicah poslužujejo **lokalnega financiranja**, vse pogosteje tudi v lokalni valuti, kar pomeni dodatno konkurenčno prednost za njihove izvoznike, na drugi strani pa tudi manjše rizike (rizik transferja, nekonvertibilnosti in trdno valuto, valutne škarje za dolžnike, ipd.). V Sloveniji zaenkrat teh trendov v praksi še nismo opazili. Celo več, vse več tujih bank in slovenskih bank v tujem lastništvu je pripravljenih na financiranje slovenskega izvoza, ob zavarovalnem kritju SID.

Izvozno-kreditne agencije so se morale temu zelo hitro prilagoditi. Bistveno se je **spremenil način ocenjevanja sprejemljivosti rizikov**, saj praviloma taki riziki zahtevajo drugačen pristop (panožne analize, poslovni načrti, študije ekonomske upravičenosti projektov, ocene vodstev podjetij in tržnega položaja, ipd.), izvozno-kreditne agencije so se tudi prisiljene **vse bolj vključevati v proces pridobivanja poslov in neposredna pogajanja** (kar je bilo prej ob t.i. »državnih poslih« oz. poslih z bankami, s katerimi so bili vzpostavljeni ustaljeni korespondenčni odnosi, skoraj nepojmljivo), prav tako pa se morajo tudi vse bolj **tržno obnašati**, vključno z določitvijo premijskih stopenj (ki pa so s t.i. Knaepen paketom OECD vseeno navzdol omejene) in **fleksibilnostjo** pri določanju drugih zavarovalnih pogojev.

Bistveno se je **spremenil tudi način preprečevanja in obravnave škod**, saj je relativno udobno reševanje teh problemov v okviru Pariškega kluba (za isto mizo z drugimi izvozno-kreditnimi agencijami in javnimi upniki) nadomestila razpršena obravnava množice manjših in med sabo zelo različnih zasebnih dolžnikov, ki vsak

posebej zahteva specifičen pristop in uporabo različnih tehnik zmanjševanja škode, predvsem pa neposredno vključitev izvozno-kreditne agencije v izterjavo.

Tem trendom se je večinoma že prilagodila tudi SID tako s spremembo poslovne politike in prakso odobravanja zavarovanj, kot tudi z revizijo in spremembo metodologije ocenjevanja sprejemljivosti zavarovanja (uspešno uvedeno v prakso v začetku leta 2004). V letu 2004 je od 22 srednjeročnih projektov 17 projektov (oziroma 67 odstotkov obsega zavarovanih srednjeročnih poslov) temeljilo na t.i. riziku podjetja, trije izvozni krediti na bančnem riziku (24 odstotkov) in dva izvozna posla na riziku nesuverenih javnih kupcev (9 odstotkov).

Izvozno-kreditne agencije se vse bolj odmikajo od čistega zavarovanja tudi k dobavi kreditnih oziroma bonitetnih informacij, izterjavi in upravljanju z riziki (t.i. **storitveno kreditno zavarovanje**), do teh sprememb na trgu kreditnih zavarovanj pa je prišlo predvsem zaradi izvoznikov, ki vse bolj pristopajo k integralnemu upravljanju z riziki.

V letu 2005 v SID načrtujemo **dokončanje projekta revizije postopkov** na področju zavarovanja izvoznih kreditov (transparentnejši postopki, ki bodo natančneje določili vloge udeležencev v projektu, po drugi strani pa tudi dokončali uvedbo nove metodologije ocenjevanja sprejemljivosti posameznega posla za zavarovanje), zelo pomembna pa je tudi **sprememba politike komponente**, ki jo je Komisija za pospeševanje mednarodne menjave že odobrila. Zaradi globalizacijskih procesov, vse večjega povprečnega števila podizvajalcev in poddobaviteljev iz različnih držav, vključenih v posamezen posel in še večje odprtosti slovenskega gospodarstva, trenutne rešitve niso več ustrezen odgovor na hitro se spreminjajoče okolje. V skladu s spremembami politik večine (predvsem manjših) razvitih držav, bo spremenjena politika poleg deleža slovenske komponente v posamezni izvozni transakciji upoštevala tudi **elemente nacionalnega interesa**. S tem bodo največ pridobile storitvene dejavnosti, kjer sta dodana vrednost in znanje praviloma visoka, delež slovenskega blaga v transakciji pa zaradi specifičnosti dejavnosti manjši (inženiring na vseh področjih, gradbeništvo, ipd.), postavlja pa se tudi **vprašanje načina podpore hčerinskim slovenskim podjetjem v tujini**.

Vse pomembnejši so pri zavarovanju srednjeročnih kreditov tudi nekateri **družbeno-okoljski vidiki**, na katere lahko posamezna transakcija vpliva. Na podlagi politik, sprejetih v okviru OECD, se v SID pripravlja **okoljevarstvena politika**, ki bo preprečevala negativne vplive posameznih projektov na življenjsko okolje lokalne populacije ter **politika preprečevanja korupcije**. Na zadnjem srečanju Bernske Unije oktobra 2004 na Tajvanu so njene članice, med drugimi tudi SID, podpisale posebno **listino vrednot** (*Berne Union Values Statement*), ki jim bodo članice sledile v prihodnosti pri svojem delu.

Z vse pogostejšim sodelovanjem podjetij iz različnih držav na posameznih projektih se intenzivira tudi sodelovanje finančnih institucij iz teh držav, predvsem pa njihovih izvozno-kreditnih agencij. Po letu 1998 se je namreč **število sporazumov o sodelovanju izvozno-kreditnih agencij** v različnih oblikah (izmanjava informacij, paralelno zavarovanje, sozavarovanje, pozavarovanje) **dramatično povečalo**, ta proces pa ni obšel npr. prav nobene izvozno-kreditne agencije, vključene v Bernsko Unijo. Ti sporazumi so nujna infrastruktura za vključitev slovenskih izvoznikov v t.i. *multi-sourcing* posle, saj tuje države oziroma njihove izvozno-kreditne agencije namreč v breme svojih davkoplačevalcev in brez ustrezne reciprocitete navadno niso pripravljene nuditi zavarovalnega kritja za izvoz drugih gospodarstev oziroma so to navadno pripravljene početi zgolj v omejenem obsegu. SID je tako v preteklih šestih letih sklenila že več kot 20 takih sporazumov, v pripravi pa so še sporazumi z belgijsko ONDD, IGA iz Bosne in Hercegovine, Uzbekinvestom, belorusko Eximgarant, itd, medsebojno sodelovanje na skupnih projektih pa se bo intenziviralo tudi v prihodnje.

8. Financiranje

Financiranje mednarodnih gospodarskih poslov v domači valuti in na podlagi zadolževanja SID s poroštvom države na mednarodnih finančnih trgih, od leta 1999 tudi v tujih valutah, je bilo tudi v letu 2004 ena temeljnih dejavnosti SID. Zaradi doseganja večjega multiplikativnega učinka in želje po večjem vključevanju sredstev komercialnih bank v posle financiranja izvoza in neposrednih izhodnih investicij je financiranje mednarodnih gospodarskih poslov tudi v letu 2004 potekalo pretežno v obliki posrednega financiranja izvoznikov, preko bank in drugih finančnih institucij, zlasti z refinanciranjem kreditov za financiranje mednarodnih gospodarskih poslov. SID je za uspešno nastopanje slovenskega gospodarstva na tujih trgih tako zagotavljala ugodne vire predvsem:

- domačim podjetjem oziroma izvoznikom ter
- tujim kupcem slovenskega blaga in storitev ali njihovim bankam.

S to svojo dejavnostjo je SID pomembno prispevala k povečevanju zmogljivosti komercialnih bank za financiranje mednarodnih gospodarskih poslov. Tako kot pri zavarovanju je tudi pri financiranju izvoznih poslov SID pokrivala vse faze mednarodne menjave, saj je s financiranjem te posle spremljala

- v fazi priprave za izvoz in
- po dobavi.

Obseg poslovanja

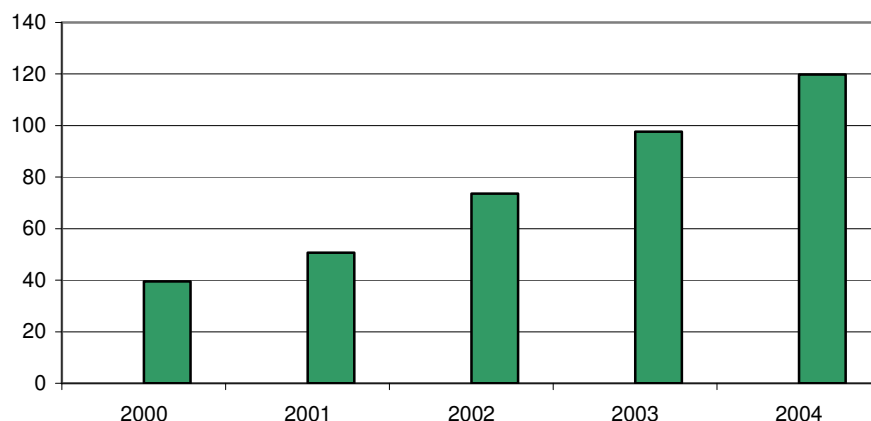
• Poslovanje na področju financiranja v letih 2000 - 2004 – v mrd SIT

	2000	2001	2002	2003	2004
Stanje (31.12.)	39,5	50,6	73,6	97,6	119,8
Število izvoznikov	420	398	351	354	319
Število bank	22	22	19	19	18
Število pogodb	1.143	1.117	1.006	765	585

SID je na področju financiranja mednarodnih gospodarskih poslov lani aktivno sodelovala z 18 slovenskimi bankami in 319 izvozniki. V glavnem je bilo povečanje povpraševanja po sredstvih SID posledica ugodne ponudbe dolgoročnih virov sredstev za financiranje mednarodnih gospodarskih poslov v tuji valuti ter ohranjanje konkurenčnosti financiranja poslov mednarodne menjave in priprave na mednarodne gospodarske posle v domači valuti.

Financiranje je po stanju konec leta 2004 znašalo že 119,8 milijarde SIT (499,7 milijona EUR) in se je v primerjavi s stanjem konec leta 2003, ko je znašalo 97,6 milijarde SIT, povečalo za 22,7 odstotka. Delež portfelja financiranja v celotni aktivni SID je znašal 85,3 odstotka.

• Stanje financiranja po letih - v mrd SIT

Po prvih ocenah Statističnega urada RS je bila v letu 2004 rast slovenskega izvoza 11,6-odstotna, po čemer lahko sklepamo, da storitev financiranja SID beleži skoraj dvakrat večjo rast kot je bila v letu 2004 rast slovenskega izvoza.

Rast financiranja SID (22,7 odstotka) je lani rahlo (za skoraj 2 odstotni točki) preseгла letno stopnjo rasti vseh kreditov slovenskemu gospodarskemu sektorju (20,9 odstotka), pri čemer je delež financiranja SID v vseh lani danih kreditih slovenskim podjetjem (posredno in neposredno) znašal približno 5,9 odstotka.

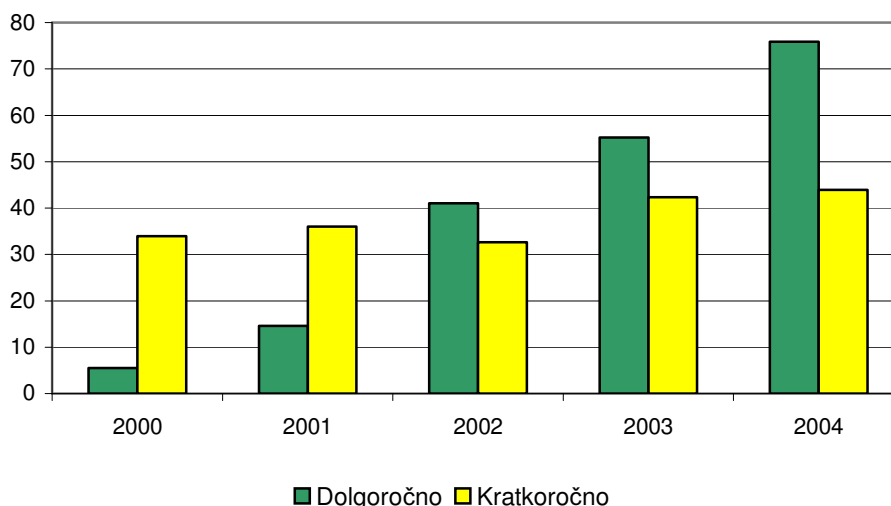
Struktura portfelja

- Po ročnosti**

Če je bilo za pretekla obdobja poslovanja za strukturo ročnosti kreditnega portfelja SID značilen izrazito visok delež kratkoročnega refinanciranja kreditov v domači valuti in je bil v letih 2002 in 2003 že opazen trend hitrejše rasti dolgoročnega kreditnega portfelja lahko trdimo, da je v letu 2004 SID postala finančna inštitucija, ki je usmerjena predvsem v dolgoročno financiranje.

- Struktura stanja financiranja po ročnosti (2000 – 2004) - v mrd SIT**

	2000	2001	2002	2003	2004
Dolgoročno	5,5	14,6	34,2	55,2	75,9
Kratkoročno	33,9	36,0	39,4	42,4	43,9
Skupaj	39,4	50,6	73,6	97,6	119,8

Ob koncu leta 2004 beležimo znatno rast dolgoročnega financiranja tako v domači valuti kot tudi v tujih valutah. Stanje dolgoročnih kreditov se je konec leta 2004 povečalo v primerjavi s stanjem konec prejšnjega leta za 37,5 odstotka, tako da so dolgoročni krediti predstavljali dvotretinjski 63,3-odstotni delež v celotnem kreditnem portfelju SID. Visoka rast dolgoročnega kreditnega portfelja je predvsem rezultat visoke stopnje rasti financiranja v tuji valuti, ki je na dolgoročnem segmentu znašala kar 56,1 odstotka.

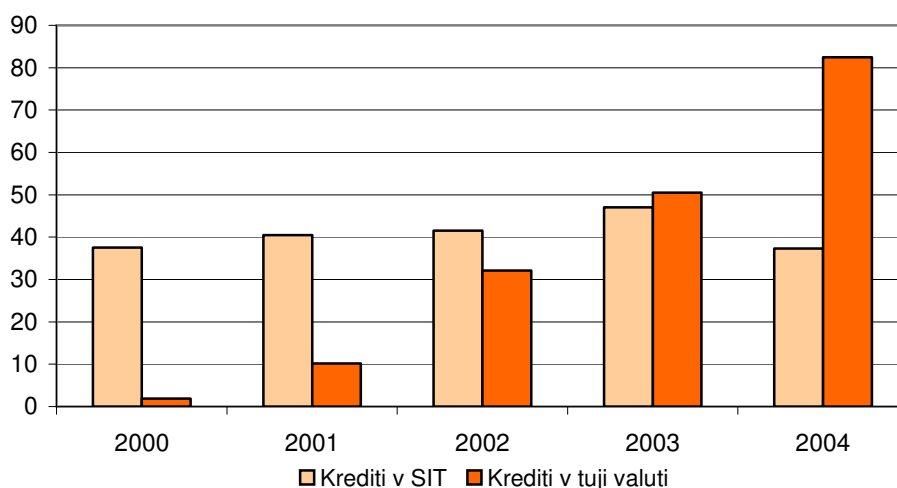
- Po valuti**

Z vstopom Slovenije v Evropsko unijo v maju 2004 ter z vstopom v evropski mehanizem menjalnih tečajev ERM 2 v juniju 2004, se je interes podjetij in njihovih poslovnih bank za financiranje v tujih valutah znatno povečal in konec leta 2004 dosegel vrednost 82,5 mrd SIT, kar je v primerjavi s predhodnim letom predstavljalo 63,2-odstotno rast.

Na področju tolarskega financiranja smo v prvi polovici leta 2004 beležili postopno zniževanje deleža tolarskih kreditov, v drugi polovici leta, posebej po vstopu v ERM 2, pa velik upad tolarskega kreditnega portfelja, predvsem na dolgoročnem segmentu.

Glede na predhodno leto je financiranje v domači valuti upadlo tako na kratkoročnem za 20,4 odstotka kot na dolgoročnem segmentu za 21,0 odstotka, financiranje v tuji valuti pa zabeležilo visoko rast - na kratkoročnem segmentu za 97,7 odstotka, na dolgoročnem segmentu pa za 56,1 odstotka.

• **Valutna struktura financiranja po stanju na dan 31.12. - v mrd SIT**

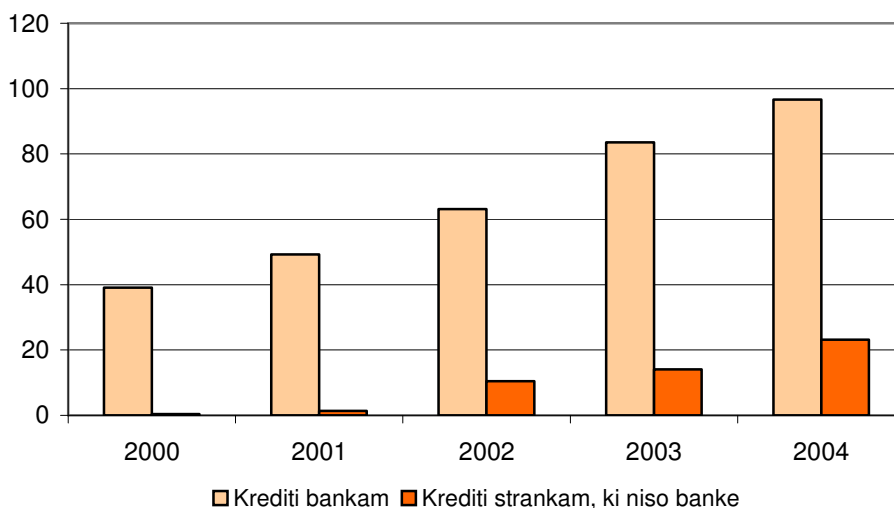

• **Po kreditojemalcih**

Tudi v letu 2004 na področju financiranja mednarodnih gospodarskih poslov in priprave nanje (vključujoč tudi izhodne investicije) poslovne banke ostajajo najpomembnejši partnerji SID s konec leta 2004 80,6-odstotnim deležem v njenem kreditnem portfelju. Povpraševanje po neposrednem financiranju projektov slovenskih izvoznikov v tujini in njihove priprave na mednarodne gospodarske posle je tekom leta 2004 naraščalo tako, da je konec leta 2004 stanje danih kreditov strankam, ki niso banke, v primerjavi s predhodnim letom večje za 64,9 odstotka.

Kljub znatni rasti kreditiranja strank, ki niso banke, ta segment kreditnega portfelja SID v letu 2004 ni predstavljal več kot 19,4 odstotka kreditnega portfelja.

• **Struktura financiranja po kreditojemalcih po stanju 31.12. – v mrd SIT**

- **Po rizičnosti**

Kreditni portfelj SID kljub lani povečanemu neposrednemu financiranju slovenskih izvoznikov in njihovih kupcev ter investitorjev v tujini ostaja kvaliteten, saj je delež naložb razvrščenih v slabši razred kot A in B v kreditnem portfelju SID le 1,5-odstoten.

Klasifikacija naložb kreditnega portfelja	Delež naložb po klasifikacijah v celotnem kreditnem portfelju (v %)
A	78,8
B	19,7
C, D, E	1,5

Pri razvrščanju aktivnih bilančnih in zunajbilančnih terjatev pri poslih financiranja SID upošteva zakonske in druge predpise, ki veljajo za banke, ter interne akte, ki urejajo upravljanje s kreditnimi, deželnimi in drugimi riziki.

Prihodkovni vidik poslovanja SID na področju financiranja

Kljub zahtevnim razmeram na domačem denarnem trgu, za katerega je zaradi prilagajanja konvergenčnim oziroma maastrichtskim kriterijem značilna tudi agresivna politika zniževanja obrestnih mer, je SID kljub drugačnim pričakovanjem pri prihodkih iz poslov financiranja celo minimalno preseгла rezultat iz leta 2003.

SID je tako lani v primerjavi z letom 2003 dosegla 4.154 milijonov SIT oziroma 17,3 milijona EUR obrestnih prihodkov iz poslov financiranja. Neobrestni prihodki iz teh poslov so znašali 159,9 milijona SIT oziroma 667.084 EUR, kar pomeni 10,1 odstotka višjo realizacijo neobrestnih prihodkov v primerjavi z lanskim letom.

Poleg obrestnih in neobrestnih prihodkov je področje financiranja realiziralo iz naslova posredovanja kreditne linije za mala in srednje velika podjetja, ki jo je SID najela pri KfW/CEB za posredovanje sredstev namenjenih spodbujanju razvoja malih in srednje velikih podjetij, tudi prihodke od finančnih poslov v višini 49,1 milijona SIT.

Ugodno dolgoročno financiranje malih in srednje velikih podjetij

Po uspešnem zaključku posebnega programa financiranja malih in srednje velikih podjetij (kot tudi samostojnih podjetnikov) s podporo Evropske komisije, ki ga je v sodelovanju z nemško Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) in Razvojno banko Sveta Evrope (CEB) SID podpisala v letu 2003, črpanje sredstev pa je bilo uspešno zaključeno v letu 2004, je SID v novembru 2004 podpisala novo pogodbo za posredovanje sredstev končnim koristnikom preko poslovnih bank v letu 2005.

Posojila po tem programu bo mogoče najeti v EUR in SIT (z valutno klavzulo), z moratorijem na odplačilo glavnice do 2 let in dospelostjo do 10 let, sredstva posojil pa bodo podjetja lahko uporabila za kreditiranje dolgoročnih investicij v osnovna sredstva in za financiranje obratnega kapitala.

Dolgoročni viri tudi za financiranje poslov v tujih valutah

Z namenom, da ponudi izvoznikom oziroma njihovim poslovnim bankam čim bolj ugodne dolgoročne vire za financiranje mednarodnih gospodarskih poslov v tujih valutah, je SID tudi v letu 2004 nadaljevala z že leta 1999 začetim zadolževanjem na mednarodnih finančnih trgih. Tako je tudi v lanskem letu v organizaciji bank soorganizatorke na mednarodnem trgu sindiciranih posojil znova najela dolgoročno posojilo, in sicer v vrednosti 180 milijonov EUR; banke soorganizatorke sindiciranega posojila pa so: Banca OPI S.p.A./Sanpaolo IMI S.p.A., Bank Austria Kreditanstalt AG, Bayerische Landesbank, KBC Bank N.V.

S kontinuirano prisotnostjo na mednarodnih finančnih trgih SID pridobiva status prvovrstnega partnerja, kar ji bo ob državnih poroštvih za najeta posojila in izdane vrednostne papirje tudi v prihodnje omogočalo dostop do sredstev za financiranje mednarodnih gospodarskih poslov slovenskih podjetij pod ugodnimi pogoji.

9. Garancije

Kvalitetni instrumenti zaščite pred riziki

Bančne garancije so v poslovni praksi pogosto uporabljan osebnopravni instrument prenosa rizikov poslovnih transakcij na finančne institucije, ki koristnike lahko učinkovito ščitijo pred riziki, da njihove nasprotnne stranke iz različnih domačih in mednarodnih poslovnih transakcij ne izpolnijo svojih obveznosti iz osnovne pogodbe. Bančne garancije, ki se v poslovni praksi pojavljajo v obliki različnih pravnih institutov, povezuje pa jih enak ekonomski namen, izdajajo predvsem banke, pa tudi zavarovalnice in druge finančne institucije, udeleženci poslovnih transakcij pa so mnenja, da jih, če jih izda prvovrstna finančna institucija, lahko učinkovito ščitijo pred različnimi riziki domačih in mednarodnih poslovnih transakcij.

Take so tudi garancije SID, ki dopolnjujejo ponudbo drugih finančnih storitev SID in jih tudi Banka Slovenije ter razne javnopravne in zasebnopravne osebe doma in v tujini štejejo za prvovrstna zavarovanja.

Glede na pomen, ki ga ima za slovenska podjetja izdaja ali confirmacija garancij komercialnih bank, zlasti za proizvajalce opreme in izvajalce investicijskih del v tujini in doma, SID dopolnjuje svoje storitve slovenskim podjetjem na področju zavarovanja in financiranja ter jim omogoča pridobitev poslov tudi z izdajanjem garancij, ki za domače ali tuje koristnike predstavljajo prvovrsten in kvaliteten instrument zaščite pred riziki neizpolnitev različnih obveznosti dolžnikov (nalogodajalcev za izdajanje garancij) iz različnih osnovnih pogodb in drugih pogodbenih razmerij. Pri izdajanju garancij daje SID prednost tistim izvoznim poslom, ki so pri SID tudi financirani in zavarovani. Pri tem so lahko garancije, izdane na zahtevo, pri SID zavarovane tudi pred nekomercialnimi riziki in riziki neupravičenega vnovčenja (*unfair calling*), kar je pomembno za banke – garante in tudi podjetja – nalogodajalce za izdajo garancij.

Kratek odzivni čas in konkurenčnost ponudbe SID

Z izdajanjem garancij in kontragarancij, kjer SID posebno pozornost posveča specifičnim potrebam strank in krajšanju odzivnega časa na zahteve nalogodajalcev, SID uspeva zniževati stroške slovenskim podjetjem in jim s tem omogoča konkurenčnejše pogoje pri nastopanju, zlasti na tujih trgih. Ob tem si tudi prizadeva za zniževanje stroškov pri izdaji garancij slovenskim podjetjem in za večjo sprejemljivost neposrednih izdaj garancij v tujini ter za večjo sprejemljivost s strani SID izdanih garancij v tujino. Zlasti na tistih trgih, kjer SID kot razmeroma mlada institucija še ni poznana ali ni dovolj poznana, pa se SID poslužuje tudi *frontinga*, ki ga njenim garancijam dajejo ugledne tuje finančne institucije, ter s tem ne glede na to dejstvo slovenskim izvoznikom zagotavlja tudi dostop do te storitve in možnosti hitre realizacije poslov.

• Obseg poslovanja 2000 – 2004 – v mio EUR

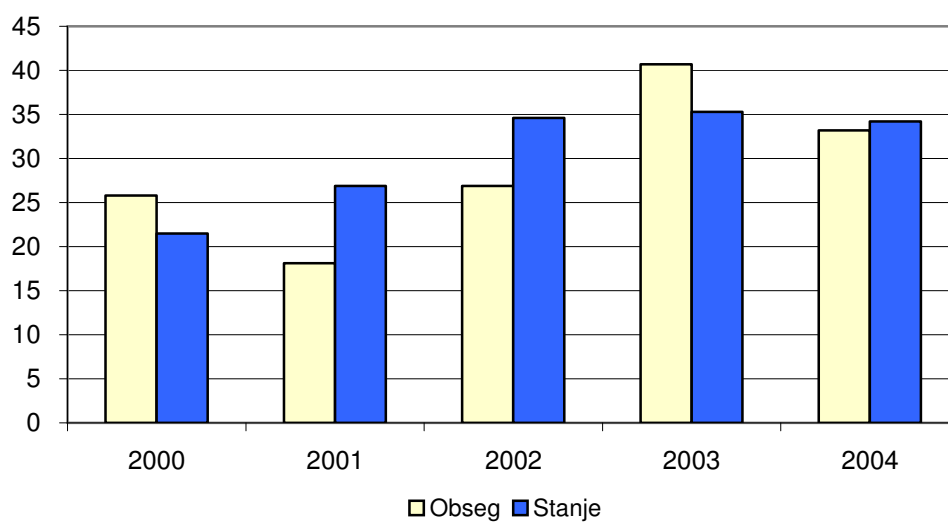
	2000	2001	2002	2003	2004
Obseg izdanih garancij	25,8	18,1	27,0	40,7	33,2
Stanje garancij (31.12.)	21,5	26,9	34,6	35,3	34,3
Unovčene garancije	0,1	0,9	2,1	2,7	0,7
Regresi	0,1	0,7	0,4	0,4	0,8

Vrednost izdanih garancij SID v letu 2004 je znašala 33 milijonov EUR, kar predstavlja 18-odstotno znižanje glede na leto 2003, ko je bil obseg izdanih garancij zaradi realiziranega večjega kratkoročnega posla, posebno visok. Največ je bilo izdanih garancij za sodelovanje na licitaciji, sledile so garancije za vračilo avansa, za odpravo napak v garancijskem roku in dobro izvedbo posla, za izvoz odpadkov ter carinske garancije, garancije za dobro izvedbo posla in na koncu plačilne garancije.

Stanje izdanih garancij SID konec leta 2004 znašalo 34,3 milijona EUR, kar predstavlja minimalni upad glede na leto 2003. Po stanju izdanih garancij je bilo v strukturi odprtih garancij konec leta 2004 največ garancij za vračilo avansa, sledile pa so plačilne garancije, carinske garancije, garancije za dobro izvedbo posla, garancije za odpravo napak v garancijski dobi, garancije za zadržani znesek ter garancije za sodelovanje na licitaciji.

Leta 2004 sta bili unovčeni dve garanciji za dobro izvedbo posla, izdani v letih 2000 in 2001. Obveznost nalogodajalca – dolžnika iz naslova ene garancije je bila takoj poplačana v celoti, druge pa delno.

• **Obseg in stanje izdanih garancij 2000 - 2004 – v milijonih EUR**

SID je v veliki meri zavarovala vse svoje potencialne obveznosti iz naslova izdanih garancij. Za večino izdanih garancij so bile SID dane različne varščine v obliki hipotek, depozitov, garancij matičnih družb in drugih podjetij, kontragarancij finančnih institucij, različnih poroštev ter drugih instrumentov zavarovanja plačil.

10. Zakladništvo in upravljanje s tržnimi tveganji

Upravljanje s tržnimi tveganji

Glavna tržna tveganja s katerimi se pri svojem poslovanju sooča SID so likvidnostno, valutno in obrestno tveganje.

Upravljanje tržnih (nekreditnih) tveganj je opredeljeno s politikami upravljanja s posamezno vrsto tržnih tveganj (likvidnostno, valutno, obrestno) ter z metodologijami njihovega merjenja. Sestavni del politik upravljanja s tržnimi tveganji so tudi limiti, do katerih se SID lahko izpostavi posamezni vrsti tržnega tveganja.

Likvidnostno tveganje

V skladu s sprejeto politikou upravljanja z likvidnostjo SID je zakladništvo skrbelo, da je družba tekoče in redno izpolnjevala vse svoje denarne obveznosti in da je imela zadostna likvidnostna sredstva oziroma rezerve v domači in tujih valutah.

Likvidnost SID je bila v letu 2004 dobra. Izpostavljenost likvidnostnemu tveganju je zakladništvo SID spremljalo s pomočjo količnikov likvidnosti. Vrednost tolaarskih količnikov se je v razredu do 30 dni gibala na nivoju 2,5, v razredu do 180 dni pa na nivoju 5,3. Vrednost deviznih količnikov se je v razredu do 30 dni gibala na nivoju 5,3, v razredu do 180 dni pa na nivoju 2,1. Visoke vrednosti količnikov so posledica dejstva, da je bila povprečna ročnost pasive daljša od povprečne ročnosti aktive.

Glede na aktualne razmere na denarnem trgu je zakladništvo za SID potrebne kratkoročne vire sredstev pridobivalo na medbančnem trgu, le v manjšem obsegu pa tudi od nebančnega sektorja.

Valutno in obrestno tveganje

SID je v letu 2004 v primerjavi z letom prej povečalo obseg poslovanja v tujih valutah. Zakladništvo redno spremlja devizno pozicijo SID in pri upravljanju z valutnimi in obrestnimi tveganji uporablja finančne instrumente in tehnike, ki jih v skladu s predpisi in pravili za obvladovanje teh tveganj uporabljajo tudi banke.

• Prikaz bilance stanja po valutni strukturi na dan 31.12.2004

	Aktiva		Pasiva		Razmik	
	v mio SIT	% bilančne vsote	v mio SIT	% bilančne vsote	v mio SIT	% kapitala*
SIT	46.892	33,40	55.031	39,20	-8.139,46	-46,22
SIT z valutno klavzulo	6.609	4,71	0	0,00	6.609,08	37,53
USD	3.894	2,77	3.452	2,46	442,47	2,51
EUR	82.839	59,00	81.911	58,34	928,22	5,27
Druge valute	160	0,11	0	0,00	160,11	0,91
Skupaj	140.394	100,00	140.394	100,00		

*Opomba: Odštete so dolgoročne naložbe v kapital strank v skupini.

Iz tabele je razvidno, da SID po stanju na dan 31.12.2004 pri terjatvah v domači valuti z valutno klavzulo izkazuje presežek terjatev nad obveznostmi, ki predstavlja 37,53 odstotkov kapitala družbe. Pri obveznostih v SIT pa izkazuje presežek obveznosti nad terjatvami v višini 46,22 odstotkov kapitala družbe.

V primerjavi z letom 2003 se je neto pozicija v tuji valuti bistveno spremenila zaradi spremenjene nominacije sredstev varnostnih rezerv, ki so bile prej nominirane v EUR. S pogodbo o ureditvi medsebojnih rezmerij v zvezi z izvajanjem II. poglavja Zakona o zavarovanju in financiranju mednarodnih gospodarskih poslov, ki jo je SID podpisala z Ministrstvom za finance, pa so sredstva varnostnih rezerv nominirana v tolarjih.

• **Prikaz bilance stanja po valutni strukturi na dan 31.12.2003**

	Aktiva		Pasiva		Razmik	
	v mio SIT	% bilančne vsote	v mio SIT	% bilančne vsote	v mio SIT	% kapitala*
v SIT	57.467	49,78	37.050	32,09	20.417	112,63
v SIT z valutno klavzulo EUR	6.422	5,56	21.020	18,21	-14.598	-80,53
v SIT z valutno klavzulo USD	0	0,00	0	0,00	0	0,00
v USD	3.756	3,25	3.702	3,21	54	0,30
v EUR	47.798	41,40	53.671	46,49	-5.873	-32,40
Skupaj	115.443	100,00	115.443	100,00		

*Opomba: Pri izračunu kazalnika je kapital zmanjšan za dolgoročne naložbe v kapital strank v skupini.

• **Prikaz bilance stanja po ročnosti na dan 31.12.2004**

Razred ročnosti	Aktiva		Pasiva		Razmik
	v mio SIT	v %	v mio SIT	v %	v mio SIT
na vpogled	213	0,15	92	0,07	121
do 1 meseca	1.048	0,75	3.943	2,81	-2.895
od 1 do 3 mesecev	9.189	6,55	922	0,66	8.267
od 3 mesecev do 1 leta	39.049	27,81	11.461	8,16	27.588
od 1 do 5 let	72.120	51,37	73.051	52,03	-931
nad 5 let	18.775	13,37	50.925	36,27	-32.150
Skupaj	140.394	100,00	140.394	100,00	

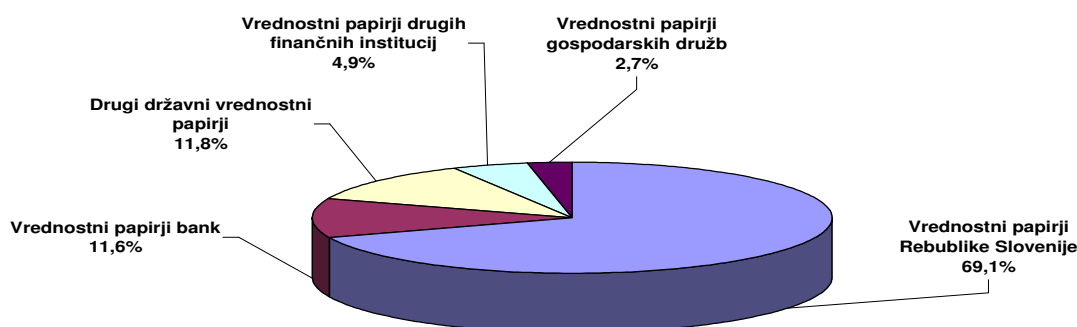
• **Prikaz bilance stanja po ročnosti na dan 31.12.2003**

Razred ročnosti	Aktiva		Pasiva		Razmik
	v mio SIT	v %	v mio SIT	v %	v mio SIT
do 1 meseca	5.070	4,39	9.275	8,03	-4.205
od 1 do 3 mesecev	10.853	9,40	1.546	1,34	9.307
od 3 mesecev do 1 leta	37.791	32,74	2.234	1,94	35.557
od 1 do 5 let	53.654	46,48	52.699	45,65	955
nad 5 let	8.075	6,99	49.689	43,04	-41.614
Skupaj	115.443	100,00	115.443	100,00	

Poslovanje z vrednostnimi papirji

Tržna vrednost portfelja vrednostnih papirjev je po stanju 31.12.2004 znašala 10.870 milijonov SIT, kar predstavlja glede na predhodno leto 42,2–odstotni porast. Vrednostni papirji domačih izdajateljev predstavljajo 74,3 odstotka portfelja, 25,7 odstotni pa je delež vrednostnih papirjev tujih izdajateljev. V strukturi naložb predstavljajo vrednostni papirji Republike Slovenije (obveznice in zakladne menice) 69,1 odstotka celotnega portfelja in so se v primerjavi s koncem leta 2003 povečali za 55,4 odstotka. Vrednostni papirji bank (obveznice, potrdila o depozitu) predstavljajo 11,6 odstotni delež, drugi državni vrednostni papirji (obveznice in zakladne menice drugih držav Evropske unije ali držav članic OECD) predstavljajo 11,8 odstotka vseh naložb v vrednostne papirje.

• **Struktura naložb portfelja vrednostnih papirjev SID na dan 31.12.2004 ***

* Naložbe v portfelj vrednostnih papirjev sestavljajo naložbe lastnega premoženja, varnostnih rezerv in kritnega premoženja.

Pomembnejši dogodki v letu 2004 povezani s poslovanjem z vrednostnimi papirji

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o zavarovalništvu (ZZavar-B)

7.05.2004 so z Zakonom o spremembah in dopolnitvah zakona o zavarovalništvu, določbe tega zakona pričele veljati tudi za Slovensko izvozno družbo d.d.. Družba je tako v skladu z dopolnitvami zakona morala zagotavljati, da je bilo oblikovano ustrezno premoženje za kritje bodočih obveznosti iz zavarovanj, ki jih družba sklepa za lasten račun ter morebitnih izgub zaradi tveganj, ki so izhajala iz zavarovalnih poslov, ki jih je opravljala in v zvezi s katerimi je bila družba dolžna oblikovati zavarovalno tehnične rezervacije ter ustrezno kritno premoženje.

Začetno stanje naložb kritnega premoženja je bilo oblikovano iz obstoječega portfelja naložb v vrednostne papirje družbe. Kritno premoženje je naloženo skladno z določbami ZZavar in na podlagi zakona izdanim predpisom o podrobnejših vrstah in lastnostih kritnega premoženja ter podrobnejših pravil za razpršitev in omejitev teh naložb. O naložbah SID redno poroča tudi Agenciji za zavarovalni nadzor.

Tržna vrednost kritnega premoženja na dan 31.12.2004 je bila 3.857 milijonov SIT, od tega je bila tržna vrednost vrednostnih papirjev 3.188 milijonov SIT, vrednost depozitov pa je znašala 669 milijonov SIT.

Podpis pogodbe z Ministrstvom za finance o ureditvi medsebojnih razmerij v zvezi z izvajanjem II. poglavja Zakona o zavarovanju in financiranju mednarodnih gospodarskih poslov

Dne 1.12.2004 je Slovenska izvozna družba d.d. podpisala pogodbo o ureditvi medsebojnih razmerij v zvezi z izvajanjem II. poglavja Zakona o zavarovanju in financiranju mednarodnih gospodarskih poslov. S to pogodbo se je na novo uredilo tudi poslovanje z varnostnimi rezervami SID, ki predstavljajo dolgoročne obveznosti družbe do Republike Slovenije. Družba vodi naložbe varnostnih rezerv od 1.12.2004 na ločenem transakcijskem in ločenih trgovalnih računih, hkrati pa mora v poslovnih knjigah in poslovnih poročilih ločeno voditi tudi poslovanje z varnostnimi rezervami. Pri oblikovanju portfelja naložb varnostnih rezerv smo poleg refinanciranih kreditov v strukturo naložb prenesli tudi del portfelja vrednostnih papirjev družbe.

Tržna vrednost vrednostnih papirjev v naložbah varnostnih rezerv je na dan 31.12.2004 znašala 3.524 milijonov SIT.

11. Bonitetna služba

Za zavarovanje izvoznih in domačih kreditov ter investicij v tujini, za izdajanje garancij in financiranje poslov mednarodne menjave, in pa glede na to, da so s strani SID podprti posli že po definiciji rizični, so ustrezne baze podatkov in ocene rizičnosti trgov, kreditne informacije in ocene bonitet kupcev, dolžnikov in garantov nujne za uspešno opravljanje dejavnosti izvozno-kreditne agencije.

Kvalitetne kreditne informacije, baze podatkov in bonitetne analize

Podjetja in finančne institucije danes poslujejo v izredno konkurenčnem, dinamičnem in hitro spreminjajočem ter tudi negotovem okolju, ki od njih pri učinkovitem upravljanju z riziki zahteva dobro informiranost in hiter ter ustrezen odziv na spremenjene razmere na trgu.

SID je zato tudi v letu 2004 nadaljevala z razvojem lastne bonitetne službe. Ta pri svojem delu uporablja sodobne profesionalne metodologije ocenjevanja **rizičnosti, predvsem v povezavi s plačilno sposobnostjo**, lasten izgrajen informacijski sistem (IS SID), vzpostavljene ter tekoče dopolnjevalne interne baze podatkov ter zanesljive kreditne informacije in analize domačih in tujih zunanjih institucij, ob tem pa tudi informacije o tujih trgih, plačanih oziroma najavljenih škodah, kupcih, dolžnikih in garantih, ki si jih med seboj izmenjujejo na primer tudi članice Bernske unije.

Pri ocenjevanju rizičnosti tujih trgov SID ob sodelovanju z nekaterimi ministrstvi in diplomatsko-konzularnimi predstavništvi tesno sodeluje zlasti s Centrom za mednarodno sodelovanje in razvoj (CMSR), ki za SID pripravlja osnovne *country-risk* ocene za določene trge. Bonitetna služba ob tem za potrebe poslovanja SID pripravlja bonitetna poročila in kreditne informacije o domačih in tujih podjetjih **ter bankah. Za interne potrebe pri izdajanju garancij, financiranja** in nekaterih zavarovanj, kakor tudi za zunanje naročnike teh informacij, izdeluje bonitetna poročila o podjetjih, s predlogom *ratingov* in limiti izpostavljenosti. SID omenjene informacije nudi tudi drugim domačim in tujim finančnim institucijam; te se za bonitetne informacije SID vse bolj zanimajo, predvsem za podatke o posameznih trgih, podjetjih in bankah v Sloveniji ter v tistih državah JV, S in V Evrope, kjer ima slovensko gospodarstvo bogatejšo izkušnje, SID pa tudi specifične podatke in večje izkušnje pri zavarovanju.

Ponudba bonitetnih informacij o podjetjih in bankah

Poleg ocen deželnih rizikov in informacij o posameznih trgih lahko torej komitenti in drugi zunanji uporabniki pri bonitetni službi SID naročijo:

- bonitetne informacije o slovenskih podjetjih,
- bonitetne informacije o slovenskih bankah,
- bonitetne informacije o bankah, zlasti v JV, S in V Evropi in
- bonitetne informacije o podjetjih, zlasti iz držav JV, S in V Evrope.

Dostop do kreditnih informacij prek Interneta

Storitve bonitetne službe SID so bile tudi temelj za prehod na elektronsko *on-line* poslovanje; tako so bonitetne informacije o slovenskih podjetjih, ki jih izdeluje bonitetna služba SID registriranim uporabnikom dostopne tudi preko SID-NET. SID je vzpostavila povezave z najboljšimi ponudniki bonitetnih in drugih informacij za posamezna tržišča ter vzpostavitev bogatih in ažurnih baz podatkov in povezav, ki so dodatno podprte z analitičnim delom strokovnjakov iz bonitetne službe SID. Preko SID-NET je tako uporabnikom omogočen hiter in varen dostop do kvalitetnih in tekoče ažuriranih podatkov predvsem slovenskih podjetij, kar z uporabo ustreznih programov podjetjem – strankam SID omogoča učinkovitejše poslovanje, hitrejšo sprejemanje poslovnih odločitev, hitrejšo pa so tudi odločitve zavarovatelja o prevzemu rizikov v zavarovanje in določanju pogojev zavarovalnega kritja (*underwriting*), kakor tudi spremljanje (*monitoring*) rizikov.

12. Informacijski sistem SID

Razvoj integralnega IS SID

Razvit informacijski sistem in kvalitetne interne baze podatkov (teh je 200) ter vzpostavljene povezave z drugimi institucijami predstavljajo nujno orodje za učinkovito poslovanje finančne institucije, njeno upravljanje, nadzor nad njenim celotnim poslovanjem in načrtovanje. Celoten razvoj informacijskega sistema temelji na postopnem uvajanju v delo ter vpliva na izboljšanje notranjega in zunanjega komuniciranja družbe.

SID je za učinkovito podporo svojemu poslovanju leta 1996 začela s programskim orodjem LOTUS NOTES sistematično izgrajevati lasten in integralen informacijski sistem (IS SID). Ta je danes kvalitetna podlaga za vse poslovne dejavnosti in storitve družbe; procesi so računalniško podprti in v veliki meri tudi že avtomatizirani, saj se dokumenti od na primer zahtevka stranke, njegove obdelave in odobritve, do ustreznih pogodb in računov izdelujejo avtomatizirano, istočasno pa so osnova za analitično obdelavo podatkov in upravljalni informacijski sistem (MIS). Tako so v SID informacijsko podprta vsa področja poslovanja družbe, ki so medsebojno povezana v informacijsko celoto. Z IS v SID ne obvladujemo samo upravljanja z vhodnimi in izhodnimi dokumenti ter poslovne procese, pač pa ustvarjamo tudi baze znanj. Poenotene in standardizirane so tudi zbirne analitične tabele o poslovanju SID, izdelane so zbirne analitične oblike za poslovne partnerje družbe, povezano pa je tudi računalniško omrežje v družbi in telefonija CTI, kar zaposlenim omogoča seznanitev s partnerjem, s katerim komunicirajo in istočasen prikaz vseh zbirnih podatkov o tem partnerju na zaslonu računalnika.

Glavne smernice razvoja informacijskega sistema so v letu 2004 potekale na nadaljevanju uvajanja enotnih standardov pri razvoju aplikacij, elektronskemu povezovanju s poslovnimi partnerji, na področju še večje osamosvojitve sistema in vgrajevanju varnostnih (standard BS7799) in kontrolnih mehanizmov v celotno poslovanje družbe ter na graditvi sistema, ki omogoča vzdrževanje IS tudi s strani zunanjega računalniškega podjetja.

Projekt izdelave programske rešitve za spremljanje kompletnega naložbenega dela poslovanja SID z vsemi funkcijami bančnega informacijskega sistema in analitičnega knjigovodstva, ki smo ga začeli graditi v letu 2003 je v zaključni fazi. Vpeljali smo novo programsko rešitev za spremljanje poslov z vrednostnimi papirji.

Prav tako smo v letu 2004 opravili pregled in revizijo celotnega sistema v skladu z varnostno politiko po standardu BS 7799. Novembra 2004 smo sprejeli novo varnostno politiko usklajeno s standardom BS7799 in začeli z implementacijo tega standarda v poslovanje SID.

Večja naloga v letu 2004 je bila tudi zagotovitev tehničnih pogojev za delovanje novoustanovljene hčerinske družbe SID – Prve kreditne zavarovalnice d.d., Ljubljana. V ta namen smo ločili baze in podatke na logični ravni, z upoštevanjem sinergij, ki jo mora zagotoviti skupina SID.

Na področju tehnične opreme smo v celoti ločili produkcijsko od razvojnega in testnega okolja ter vpeljali dodatne zaščite na ravni operacijskih sistemov in komunikacijskih sistemov.

Elektronsko poslovanje (SID-NET)

Elektronsko poslovanje, ki v sodobni trgovini dobiva vse večje razsežnosti, se vse bolj uveljavlja tudi pri poslovanju SID z njenimi strankami. Stranke pri komunikaciji s SID vse bolj uporabljajo tudi elektronske poti; tako je konec leta 2004 med drugim 82 podjetij že prijavljalo svoje terjatve v zavarovanje po elektronski poti. Ker je elektronsko poslovanje za sodobne finančne institucije imperativ, je bil kot odgovor na izzive poslovanja izgrajen SID-NET. SID-NET je namenjen tako obstoječim zavarovancem, kot tudi bodočim zavarovancem, ki imajo možnost preko portala izpolniti Vprašalnik za zavarovanje terjatev, ki se v sistemu avtomatsko obdelata. Notranji IS je bil reorganiziran in integriran s SID-NET, tako da je s tem strankam močno olajšano poslovanje s SID po elektronski poti, preko portala na internet domači strani SID (<http://www.sid.si>) jim je na voljo lažji dostop do njenih storitev in vse informacije o produktih SID, pogojih zavarovanja ter financiranja njihovih poslov, vključno z bonitetnimi informacijami (SID-BON), administracijo in spremljavo poslovanja strank z družbo.

13. Kadri

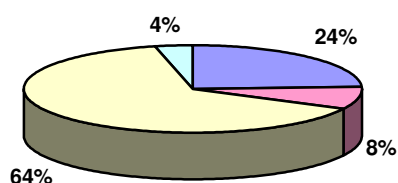
Zaposlovanje - struktura in trendi

Zaposlovanje se je tudi v letu 2004 v SID izvajalo v skladu s sprejeto poslovno politiko in načrtom zaposlovanja. Nove sodelavce smo pridobivali na različne načine, najpogostejše pa so bile objave na vidnih mestih in oglasi v javnih medijih, metoda neformalnega pridobivanja, neposredno javljanje kandidatov, stiki s šolami/fakultetami.

Število zaposlenih v SID se je v letu 2004 povečalo s 74 na 83 (60 žensk in 23 moških), povprečno število zaposlenih pa je bilo v tem letu 79.

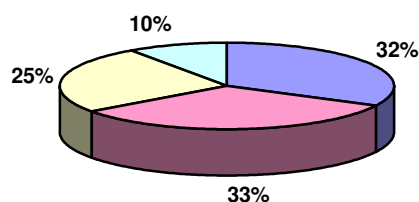
V letu 2004 smo zaposlili za nedoločen čas 12 sodelavk oz. sodelavcev. Za določen čas smo sprejeli 6 zaposlenih, od tega kar 5 pripravnikov, vse s VII. stopnjo izobrazbe. Delovno razmerje je prenehalo 10 sodelavkam oz. sodelavcem.

• Izobrazbena struktura zaposlenih 31.12.2004

■ srednješolska
■ višješolska
■ visokošolska
■ magisterij

• Starostna struktura zaposlenih 31.12.2004

■ 21-30 let
■ 31-40 let
■ 41-50 let
■ 51-60 let

Politika zaposlovanja

Hitra rast obsega poslovanja in razvoj obstoječih ter uvajanje novih storitev SID so bili podprti s kadrovsko politiko, ki je temeljila predvsem na:

- pridobivanju novih sodelavcev s specifičnimi strokovnimi znanji in izkušnjami,
- sistemu spremljanja in ugotavljanja delovne uspešnosti ter določanju ciljev in nalog s pomočjo letnih razvojnih in polletnih ocenjevalnih razgovorov z vsemi zaposlenimi,
- razvoju politike nagrajevanja, tako v obliki denarnih kot nenedarnih nagrad, ter
- spodbujanju aktivnega sodelovanja vseh zaposlenih pri izboljševanju poslovanja družbe.

Posebna pozornost je bila tudi v letu 2004 namenjena projektne načinu dela, ki so ga posamezne projektne skupine izvajale na področju razvoja elektronskega poslovanja (SID-NET), informacijske podpore poslom financiranja, garancij in zakladništva, zavarovanja bančnih garancij, upravljanja z riziki, pozavarovalnega aranžmana in tehnične pomoči drugim izvozno-kreditnim agencijam, ustanovitvi SID - Prve kreditne zavarovalnice d.d., Ljubljana in varnostne politike na področju informacijske tehnologije.

Tudi v letu 2004 so zaposleni imeli možnost posredovanja predlogov in idej za izboljšanje delovnih postopkov in storitev SID, večjo učinkovitost dela in zmanjševanje stroškov.

Izobraževanje

Glede na potrebna znanja s področja financiranja in zavarovanja gospodarskih poslov je SID, tako kot tudi vsa leta prej, omogočala pridobivanje in prenos znanj, ki so potrebna zlasti na posameznih strokovnih področjih (zavarovanje, financiranje, zakladništvo, pravne zadeve, informatika, računovodstvo in notranja revizija) in to v različnih oblikah internega izobraževanja ter udeležbe na predavanjih, delavnicah, seminarjih, podiplomskem študiju in podobnem doma in v tujini.

Hkrati so se zaposleni udeleževali tudi raznih oblik izobraževanja, kjer so pridobivali potrebna splošna (tuji jeziki, računalništvo, načrtovanje ciljev, upravljanje s časom, ipd.) in specifična znanja (s področja internetnega marketinga, ravnanja s kupci, pogajanj, projektnega financiranja, priprav slovenskih bank na Basel II, integracije Slovenije v Evropsko unijo, na področju davčne zakonodaje, plačilnih sistemov idr.).

V letu 2004 se je različnih oblik izobraževanja udeležilo 67 zaposlenih. Povprečno število dni izobraževanja v preteklem letu na zaposlenega v SID je bilo 5,66 dni.

Stroški dela

SID, ki sicer izvaja tako bančne kot zavarovalniške posle, pri izplačevanju plač zaposlenim upošteva veljavno splošno kolektivno pogodbo za gospodarske dejavnosti in kolektivno pogodbo dejavnosti bank in hranilnic.

SID je za svoje zaposlene tudi v letu 2004 plačevala del premije za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje, prav tako pa za zaposlene plačuje tudi premije za dodatno prostovoljno zdravstveno zavarovanje.

Odsotnost z dela

V skladu z internim pravilnikom o delovnem času velja v SID drseči delovni čas, ki omogoča fleksibilno izkoriščanje delovnega časa glede na potrebe in zahteve delovnega procesa.

V letu 2004 je bilo opravljenih skupaj 162.016 delovnih ur, od tega so zaposleni izkoristili 15.672 ur rednega letnega dopusta, 464 ur izrednega in 24 ur študijskega dopusta.

Bolniška odsotnost je v SID v letu 2004 znašala 9.392 ur, kar predstavlja v povprečju 5,81 odstotka. Relativno visok delež je posledica dolgotrajnejše bolezni dveh sodelavk in rizičnih nosečnosti. Precej je bilo tudi porodniške odsotnosti, ki je znašala 2.704 ur oz. 1,64 odstotka in je pogojena z visokim odstotkom (72,3 odstotkov) zaposlenih žensk.

Notranje komuniciranje

V družbi so uveljavljene različne oblike obveščanja in komunikacije z zaposlenimi prek interne elektronske pošte, elektronskega internega časopisa in dostopa do obsežnega števila baz podatkov (na primer zabeležke poslovnih dogodkov, zapisniki in sklepi organov družbe, baze pravilnikov in drugih aktov, strokovna knjižnica, opisi postopkov dela, predlogi in ideje ipd.).

Sindikata

Večina zaposlenih SID je včlanjena v Sindikalno organizacijo SID, ki je vključena v Sindikat delavcev bank in hranilnic Slovenije. SID glede pravic in obveznosti zaposlenih v celoti spoštuje določbe Kolektivne pogodbe bank in hranilnic v Republiki Sloveniji, z letno dotacijo pa omogoča tudi izvajanje aktivnosti sindikata (na primer športno-rekreativne, kulturne in razne druge prireditve).

Delovno okolje

SID posebno skrb namenja zagotavljanju ustreznih delovnih pogojev. Skladno z Zakonom o varnosti in zdravju pri delu ter izjavo o varnosti z oceno tveganja je SID svoje zaposlene tudi v letu 2004 usposabljala za varno in zdravo delo ter varstvo pred požari, jim omogočala predhodne in obdobjne zdravniške preglede ter izvajala vse potrebne ukrepe za zagotavljanje optimalnih delovnih pogojev.

14. Notranja revizija in kontroling

Notranja revizija je v SID organizirana kot samostojno strokovno področje, podrejeno neposredno upravi. Izvaja stalen in celovit nadzor nad poslovanjem družbe, pri tem pa:

- pregleduje in ocenjuje primernost in učinkovitost sistemov notranjih kontrol
- presoja izvajanje in učinkovitost postopkov za obvladovanje tveganj
- presoja ocenjevanja kapitala glede na njeno oceno tveganj
- presoja učinkovitost informacijskega sistema
- presoja točnost in učinkovitost računovodskih evidenc in finančnih poročil
- preverja poročanje
- preverja skladnost ravnanja družbe s predpisi in internimi pravili
- sodeluje pri projektnih nalogah.

Notranje revidiranje poslovanja družbe se opravlja na osnovi sprejetega letnega načrta v skladu s strokovnimi načeli in standardi notranjega revidiranja, kodeksom poklicne etike ter pravili delovanja, ki jih v soglasju z nadzornim svetom sprejme uprava družbe. Pri tem je dan še poseben poudarek nadzoru upravljanja z riziki (kreditni, tržni in operativni riziki) ter preverjanju in presojanju učinkovitosti delovanja sistema notranjih kontrol. V okviru svojih aktivnosti področje notranje revizije sodeluje z Banko Slovenije in Agencijo za zavarovalni nadzor, pa tudi z revizijskimi sekcijami bančnega in zavarovalniškega združenja ter drugimi.

15. Upravljanje s tveganji

Cilji upravljanja s tveganji v SID so naslednji:

- identificirati posamezne vrste tveganj,
- pripraviti politiko upravljanja s posamezno vrsto tveganj,
- definirati vlogo organizacijskih enot pri upravljanju s tveganji,
- določiti metodologijo merjenja tveganj,
- zagotoviti informacije za upravljanje s tveganji (merjenje rizikov),
- sprejeti ustrezne ukrepe, da se manjšajo tveganja ob enaki dobičkonosnosti, oziroma da se poveča dobičkonosnost ob enakem tveganju.

SID se na področju upravljanja s tveganji drži zlasti bančnih predpisov in prakse. Glavna dejavnost SID je zavarovanje (kreditnih) tveganj neplačil, kjer se tveganja v večji meri presojuje po bančnih načelih (in manj po »klasičnih« zavarovalniških), medtem ko je drugi pomemben del poslovanja SID v svojem bistvu pravo bančno poslovanje (financiranje, izdajanje garancij, posli zakladništva).

SID je skladno s svojo poslovno politiko in politiko upravljanja s kreditnimi tveganji razvila metodologijo za ocenjevanje bonitete podjetij in metodologijo za ocenjevanje deželnih tveganj. Na podlagi teh pravil SID na področju zavarovanja terjatev, izvoznih kreditov in investicij, kakor tudi na področju financiranja in refinanciranja gospodarskih poslov, izdajanja garancij in poslovanja zakladništva presoja bonitete in kreditno sposobnost ter med drugim sprejema oziroma odobrava tudi limite izpostavljenosti do posameznega komitenta oziroma skupine komitentov in drugih dolžnikov, garantov in podobno. Omenjeni dokumenti opredeljujejo tudi politiko spremljanja tveganj (monitoring) ter načine zmanjševanja rizičnosti oziroma izpostavljenosti (pozavarovanje, garancije, zastave in druga zavarovanja plačil).

Upravljanje tržnih (nekreditnih) tveganj je opredeljeno s politikami upravljanja s posamezno vrsto tržnih tveganj (likvidnostno, valutno, obrestno) ter z metodologijami njihovega merjenja. Sestavni del politik upravljanja s tržnimi tveganji so tudi limiti, do katerih se SID lahko izpostavi posamezni vrsti tržnega tveganja.

Najbolj pomembna vrsta operativnih tveganj je zlasti tveganje (pravilnega) delovanja informacijskih sistemov. Na tem področju SID sodeluje s priznanimi strokovnjaki s področja razvoja informacijskih sistemov ter revidiranja informacijskih sistemov. Na ravni poslovnih področij je uprava SID določene odločitve delegirala na strokovne sodelavce; njihovo odločanje pa omejila z limiti po posamezni vrsti posla. Na področju informacijske podpore upravljanja s tveganji je SID v zadnjih letih naredila velik napredek, saj je podprla tako merjenje kreditnih, kakor tudi merjenje tržnih tveganj.

Organizacijsko je upravljanje s tveganji razdeljeno na tri sklope. Upravljanje s kreditnimi tveganji je locirano zlasti v bonitetni službi (pri tem pa seveda sodelujejo vsa poslovna področja), medtem ko je upravljanje s tržnimi tveganji v domeni zakladništva. Področje operativnih tveganj pokriva notranja revizija. Strokovni kolegij in A komisija sta posvetovalni telesi SID, katerih naloga je uravnavanje tistih kreditnih in tržnih tveganj, ki presegajo pooblastila oziroma limite posamezne organizacijske enote. Odločitve sprejema bodisi uprava, bodisi nadzorni svet, o posameznih večjih poslih, ki jih SID izvaja za v imenu in za račun Republike Slovenije, pa imajo tudi velik narodnogospodarski pomen, odloča tudi Komisija za pospeševanje mednarodne menjave. Izpostavljenost posamezni vrsti tveganj in upravljanje s temi tveganji nadzorujeta notranja in zunanja revizija, v skladu s svojimi pristojnostmi pa tudi Banka Slovenije, Agencija za zavarovalni nadzor in Ministrstvo za finance.

Računovodski izkazi Slovenske izvozne družbe, d.d., Ljubljana

Kazalo

	Stran
Revizorjevo poročilo	41
Bilanca stanja na dan 31. decembra 2004	42
Izkaz poslovnega izida za leto 2004	43
Izkaz finančnega izida za leto 2004	44
Izkaz gibanja kapitala za leto 2004	45

Revizorjevo poročilo, namenjeno javnosti

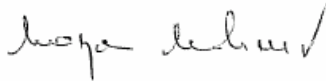
V skladu z mednarodnimi standardi revidiranja in mednarodnimi stališči o revidiranju, ki jih je izdalo Mednarodno združenje računovodskih strokovnjakov, smo revidirali računovodske izkaze družbe Slovenska izvozna družba d.d., Ljubljana za leto, končano 31.12.2004. Iz revidiranih računovodskih izkazov družbe izhajajo povzetki računovodskih izkazov, ki jih sestavljajo bilanca stanja na dan 31.12.2004, izkaz poslovnega izida za leto 2004, izkaz finančnega izida za leto 2004 in izkaz gibanja kapitala za leto 2004. V svojem poročilu z dne 12. aprila 2005 smo o računovodskih izkazih, iz katerih izhajajo povzetki računovodskih izkazov, izrazili pritrdilno mnenje.

Po našem mnenju so priloženi povzetki računovodskih izkazov v vseh pomembnih pogledih v skladu z računovodskimi izkazi, iz katerih izhajajo.

Zaradi boljšega razumevanja finančnega stanja podjetja na dan 31.12.2004, njegovega poslovnega in finančnega izida v letu 2004 ter področja naše revizije, je potrebno povzetke računovodskih izkazov brati skupaj z računovodskimi izkazi, iz katerih izhajajo, in z našim revizijskim poročilom o njih.

KPMG SLOVENIJA,

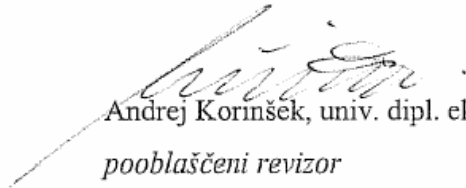
podjetje za revidiranje, d.o.o.

Marjan Mahnič, univ. dipl. ekon.

pooblaščen revizor

partner in direktor

Andrej Korinšek, univ. dipl. ekon.

pooblaščen revizor

partner in direktor

KPMG Slovenija, d.o.o.

Ljubljana, 9. maj 2005

1. Bilanca stanja na dan 31.12.2004

	v tisoč SIT	
	31.12.2004	31.12.2003
Denar v blagajni in stanje na računih pri centralni banki	42	22
Kreditni bankam	102.420.062	89.914.435
Kreditni strankam, ki niso banke	23.350.619	14.839.368
Dolžniški vrednostni papirji, ki niso namenjeni trgovanju	10.744.720	7.515.967
Dolgoročne naložbe v kapital strank v skupini	1.434.597	388.167
Neopredmetena dolgoročna sredstva	83.497	55.099
Opredmetena osnovna sredstva	630.948	666.585
Druga sredstva	739.544	1.032.852
Usredstvene (aktivne) časovne razmejitve	989.980	1.030.587
SKUPAJ SREDSTVA	140.394.009	115.443.082
Dolgovi do bank	86.968.379	61.012.805
Dolgovi do strank, ki niso banke	1.169.343	2.606.211
Dolgoročne obveznosti za prejeta sredstva varnostnih rezerv	21.499.182	21.019.857
Dolžniški vrednostni papirji	2.599.358	3.500.000
Drugi dolgovi	759.353	494.606
Udolgovane (pasivne) časovne razmejitve	840.662	522.673
Dolgoročne rezervacije za obveznosti in stroške	2.553.319	2.394.209
Zavarovalno-tehnične rezervacije	4.033.402	5.377.236
Rezervacije za splošna bančna tveganja	925.000	0
Vpisani kapital	9.323.540	9.323.540
Kapitalske rezerve	1.337.489	1.337.489
Rezerve iz dobička	2.739.819	2.431.244
Prevrednotovalni popravki kapitala	5.336.587	5.283.938
- Splošni prevrednotovalni popravek kapitala	5.283.938	5.283.938
- Posebni prevrednotovalni popravki kapitala	52.649	0
Čisti dobiček poslovnega leta	308.576	139.274
SKUPAJ OBVEZNOSTI	140.394.009	115.443.082
ZUNAJBILANČNE POSTAVKE	57.890.103	26.309.417

2. Izkaz poslovnega izida za leto 2004

	v tisoč SIT	
	2004	2003
Prihodki iz obresti in podobni prihodki	5.208.257	6.064.977
Odhodki za obresti in podobni odhodki	2.093.623	2.682.529
Čiste obresti in podobni prihodki	3.114.634	3.382.448
Prihodki iz naložbenja v kapital	0	0
Prejete opravnine (provizije)	2.839.581	2.066.748
Dane opravnine (provizije)	141.229	138.499
Čiste opravnine (provizije)	2.698.352	1.928.249
Prihodki iz finančnih poslov	1.689.544	1.287.964
Odhodki za finančne posle	1.772.930	1.490.651
Čisti dobiček iz finančnih poslov	-83.386	-202.687
Drugi poslovni prihodki	8.797	25.960
Stroški dela	774.979	656.713
Stroški materiala in storitev	517.660	428.740
Amortizacija in prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih dolgoročnih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih	87.926	78.844
Drugi poslovni odhodki	1.344.196	874.119
Izgube iz danih kreditov in terjatev, zmanjšane za poplačila	829.101	2.726.811
Čisti znesek rezervacij za splošna bančna tveganja	925.000	0
Dobiček iz rednega delovanja	1.259.535	368.743
Izredni prihodki	0	0
Izredni odhodki	0	0
- Izredni odhodki brez prevrednotovalnega popravka kapitala		
- Izredni odhodki za prevrednotovalni popravek kapitala		
Poslovni izid zunaj rednega delovanja	0	0
Celotni poslovni izid	1.259.535	368.743
Davek iz dobička	642.384	90.195
ČISTI DOBIČEK POSLOVNEGA LETA	617.151	278.548

3. Izkaz finančnega izida za leto 2004

	v tisoč SIT	
	2004	2003
A. FINANČNI TOKOVI PRI POSLOVANJU		
a) Pritoki pri poslovanju	7.867.317	7.389.289
Dobljene obresti in obrestim podobni prihodki	5.345.265	5.767.644
Dobljene opravnine (provizije)	2.595.765	1.797.702
Prihodki iz izterjanih odpisanih terjatev iz danih kreditov	876	0
Prihodki od naložbenja v kapital	0	0
Čisti poslovni izid (čisti dobiček ali čista izguba) iz finančnih poslov	-83.386	-202.017
Drugi poslovni prihodki	8.797	25.960
b) Odtoki pri poslovanju	4.853.316	4.998.260
Dane obresti in obrestim podobni odhodki	2.036.117	2.759.947
Dane opravnine (provizije)	63.687	104.302
Plačila zaposlencem	775.470	597.646
Drugi poslovni odhodki	1.861.856	1.462.247
Davki iz dobička	116.186	74.118
Skupaj poslovni prihodki/odhodki pred spremembami poslovnih sredstev in obveznosti	3.014.001	2.391.029
c) (Povečanja) / zmanjšanja poslovnih sredstev	-25.904.097	-23.285.774
Čisto (povečanje)/zmanjšanje kreditov bankam (razen za prevrednotenje)	-12.293.695	-18.695.547
Čisto (povečanje)/zmanjšanje kreditov drugim strankam (razen za prevrednotenje)	-10.285.701	-4.356.675
Čisto (povečanje)/zmanjšanje vrednosti vrednostnih papirjev, namenjenih trgovanju (razen za prevrednotenje)	0	0
Čisto (povečanje)/zmanjšanje drugih poslovnih sredstev (razen za prevrednotenje)	-3.324.701	-233.552
č) Povečanja / (zmanjšanja) poslovnih obveznosti	8.183.532	1.148.850
Čisto povečanje/(zmanjšanje) bančnih vlog (depozitov) od bank (razen za prevrednotenje)	7.225.990	686.402
Čisto povečanje/(zmanjšanje) bančnih vlog (depozitov) od strank, ki niso banke (razen za prevrednotenje)	957.542	462.448
d) Prebitek pritokov pri posl. (a+c-b+č) ali prebitek odtokov pri poslovanju (b+č-a+c)	-14.706.564	-19.745.895
B. FINANČNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU		
a) Pritoki pri naložbenju	7.773.353	13.257.683
Pritoki pri prodaji dolžniških vrednostnih papirjev	7.771.856	13.257.683
Pritoki pri prodaji opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih dolgoročnih sredstev	1.497	0
b) Odtoki pri naložbenju	12.105.649	16.951.115
Odtoki pri nakupu dolžniških vrednostnih papirjev	11.000.609	16.869.680
Odtoki pri nakupu kapitalskih naložb	1.010.100	0
Odtoki pri nakupu opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih dolgoročnih sredstev	94.940	81.435
c) Prebitek pritokov pri naložbenju (a-b) ali prebitek odtokov pri naložbenju (b-a)	-4.332.296	-3.693.432
C. FINANČNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU		
a) Pritoki pri financiranju	130.617.242	124.615.525
Prejeti krediti	130.617.242	124.615.525
Povečanje vrednosti dolžniških vrednostnih papirjev in podrejenih obveznosti (razen za prevrednotenje)	0	0
Pritoki pri prodaji lastnih delnic	0	0
b) Odtoki pri financiranju	106.659.114	101.201.255
Dividende, ki jih plača banka	139.261	0
Odplačani krediti	105.619.210	100.932.449
Zmanjšanje vrednosti dolžniških vrednostnih papirjev in podrejenih obveznosti (razen za prevrednotenje)	900.643	268.806
Odtoki pri nakupu lastnih delnic	0	0
c) Prebitek pritokov pri financiranju (a-b) ali prebitek odtokov pri financiranju (b-a)	23.958.128	23.414.270
Učinki spremembe deviznih tečajev na denarna sredstva in njihove ustreznike		
Č. KONČNO STANJE DENARNIH SREDSTEV	5.340.673	421.405
x) Finančni izid v obdobju (seštevek prebitkov Ad, Bc in Cc)	4.919.268	-25.057
+		
y) Začetno stanje denarnih sredstev	421.405	446.462

4. Izkaz gibanja kapitala

v tisoč SIT	Vpisani kapital	Kapitalska rezerva	Rezerve iz dobička	Preneseni čisti poslovni izid iz prejšnjih let	Splošni prevrednot. popravek kapitala	Posebni prevrednot. popravki kapitala	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Skupaj kapital
ZAČETNO STANJE V OBRAČUNSKEM OBDOBJU (31.12.2003)	9.323.540	1.337.489	2.431.244	0	5.283.938	0	139.274	18.515.485
Premiki v kapital								
- Posebno prevrednotenje kapitala	0	0	0	0	0	52.649	0	52.649
- Čisti dobiček poslovnega leta	0	0	0	0	0	0	617.151	617.151
Premiki v kapitalu								
- Razporeditev čistega dobička v rezerve iz dobička	0	0	308.575	0	0	0	-308.575	0
- Prenos čistega dobička	0	0	0	139.274	0	0	-139.274	0
Premiki iz kapitala								
- Izplačilo dividend	0	0	0	-139.274	0	0	0	-139.274
KONČNO STANJE V OBRAČUNSKEM OBDOBJU (31.12.2004)	9.323.540	1.337.489	2.739.819	0	5.283.938	52.649	308.576	19.046.011

v tisoč SIT	Vpisani kapital	Kapitalska rezerva	Rezerve iz dobička	Splošni prevrednot. popravek kapitala	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Skupaj kapital
ZAČETNO STANJE V OBRAČUNSKEM OBDOBJU (31.12.2002)	9.323.540	1.337.489	2.173.322	5.283.938	118.648	18.236.937
Premiki v kapital						
- Čisti dobiček poslovnega leta	0	0	0	0	278.548	278.548
Premiki v kapitalu						
- Razporeditev čistega dobička v rezerve iz dobička	0	0	257.922	0	-257.922	0
Premiki iz kapitala						
	0	0	0	0	0	0
KONČNO STANJE V OBRAČUNSKEM OBDOBJU (31.12.2003)	9.323.540	1.337.489	2.431.244	5.283.938	139.274	18.515.485

Konsolidirani računovodski izkazi Skupine SID

Kazalo

Revizorjevo poročilo	47
Konsolidirana bilanca stanja na dan 31. decembra 2004	48
Konsolidirani izkaz poslovnega izida za leto 2004	49
Konsolidirani izkaz finančnega izida za leto 2004	50
Konsolidirani izkaz gibanja kapitala za leto 2004	51

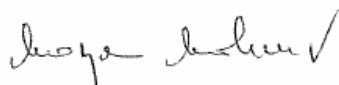
Revizorjevo poročilo, namenjeno javnosti

V skladu z mednarodnimi standardi revidiranja in mednarodnimi stališči o revidiranju, ki jih je izdalo Mednarodno združenje računovodskih strokovnjakov, smo revidirali konsolidirane računovodske izkaze skupine Slovenska izvozna družba d.d., Ljubljana za leto, končano 31.12.2004. Iz revidiranih konsolidiranih računovodskih izkazov družbe izhajajo povzetki konsolidiranih računovodskih izkazov, ki jih sestavljajo konsolidirana bilanca stanja na dan 31.12.2004, konsolidiran izkaz poslovnega izida za leto 2004, konsolidiran izkaz finančnega izida za leto 2004 in konsolidiran izkaz gibanja kapitala za leto 2004. V svojem poročilu z dne 12. aprila 2005 smo o konsolidiranih računovodskih izkazih, iz katerih izhajajo povzetki konsolidiranih računovodskih izkazov, izrazili pritrdilno mnenje.

Po našem mnenju so priloženi povzetki konsolidiranih računovodskih izkazov v vseh pomembnih pogledih v skladu s konsolidiranimi računovodskimi izkazi, iz katerih izhajajo.

Zaradi boljšega razumevanja finančnega stanja skupine na dan 31.12.2004, njenega poslovnega in finančnega izida v letu 2004 ter področja naše revizije, je potrebno povzetke konsolidiranih računovodskih izkazov brati skupaj s konsolidiranimi računovodskimi izkazi, iz katerih izhajajo, in z našim revizijskim poročilom o njih.

KPMG SLOVENIJA,
podjetje za revidiranje, d.o.o.

Marjan Mahnič, univ. dipl. ekon.

pooblaščen revizor

partner in direktor

Andrej Korinšek, univ. dipl. ekon.

pooblaščen revizor

partner in direktor

KPMG Slovenija, d.o.o.

Ljubljana, 9. maj 2005

1. Konsolidirana bilanca stanja na dan 31.12.2004

	v tisoč SIT	
	31.12.2004	31.12.2003
Denar v blagajni in stanje na računih pri centralni banki	42	22
Kreditni bankam	103.433.461	89.914.435
Kreditni strankam, ki niso banke	23.350.619	14.839.368
Dolžniški vrednostni papirji, ki niso namenjeni trgovanju	10.744.720	7.515.967
Dolgoročne naložbe v kapital strank v skupini	424.280	388.167
Neopredmetena dolgoročna sredstva	83.497	55.099
Opredmetena osnovna sredstva	630.948	666.585
Druga sredstva	737.901	1.032.852
Usredstvene (aktivne) časovne razmejitve	990.442	1.030.587
SKUPAJ SREDSTVA	140.395.910	115.443.082
Dolgovi do bank	86.968.379	61.012.805
Dolgovi do strank, ki niso banke	1.169.343	2.606.211
Dolgoročne obveznosti za prejeta sredstva varnostnih rezerv	21.499.182	21.019.857
Dolžniški vrednostni papirji	2.599.358	3.500.000
Drugi dolgovi	761.199	494.606
Udolgovane (pasivne) časovne razmejitve	840.717	522.673
Dolgoročne rezervacije za obveznosti in stroške	2.553.319	2.394.209
Zavarovalno-tehnične rezervacije	4.033.402	5.377.236
Rezervacije za splošna bilančna tveganja	925.000	0
Vpisani kapital	9.323.540	9.323.540
Kapitalske rezerve	1.337.489	1.337.489
Rezerve iz dobička	2.739.824	2.431.244
Prevrednotovalni popravki kapitala	5.336.370	5.283.938
- Splošni prevrednotovalni popravek kapitala	5.283.938	5.283.938
- Posebni prevrednotovalni popravki kapitala	52.432	0
Čisti dobiček poslovnega leta	308.788	139.274
SKUPAJ OBVEZNOSTI	140.395.910	115.443.082
ZUNAJBILANČNE POSTAVKE	57.890.103	26.309.417

2. Konsolidirani izkaz poslovnega izida za leto 2004

	v tisoč SIT	
	2004	2003
Prihodki iz obresti in podobni prihodki	5.208.456	6.064.977
Odhodki za obresti in podobni odhodki	2.093.625	2.682.529
Čiste obresti in podobni prihodki	3.114.831	3.382.448
Prihodki iz naložbenja v kapital	0	0
Prejete opravnine (provizije)	2.846.275	2.066.748
Dane opravnine (provizije)	141.058	138.499
Čiste opravnine (provizije)	2.705.217	1.928.249
Prihodki iz finančnih poslov	1.689.544	1.287.964
Odhodki za finančne posle	1.772.930	1.490.651
Čisti dobiček iz finančnih poslov	-83.386	-202.687
Drugi poslovni prihodki	6.052	25.960
Stroški dela	776.545	656.713
Stroški materiala in storitev	520.077	428.740
Amortizacija in prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih dolgoročnih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih	87.926	78.844
Drugi poslovni odhodki	1.344.206	874.119
Izgube iz danih kreditov in terjatev, zmanjšane za poplačila	829.101	2.726.811
Čisti znesek rezervacij za splošna bančna tveganja	925.000	0
Dobiček iz rednega delovanja	1.259.859	368.743
Izredni prihodki	0	0
Izredni odhodki	0	0
- Izredni odhodki brez prevrednotovalnega popravka kapitala		
- Izredni odhodki za prevrednotovalni popravek kapitala		
Poslovni izid zunaj rednega delovanja	0	0
Celotni poslovni izid	1.259.859	368.743
Davek iz dobička	642.491	90.195
ČISTI DOBIČEK POSLOVNEGA LETA	617.368	278.548

3. Konsolidirani izkaz finančnega izida za leto 2004

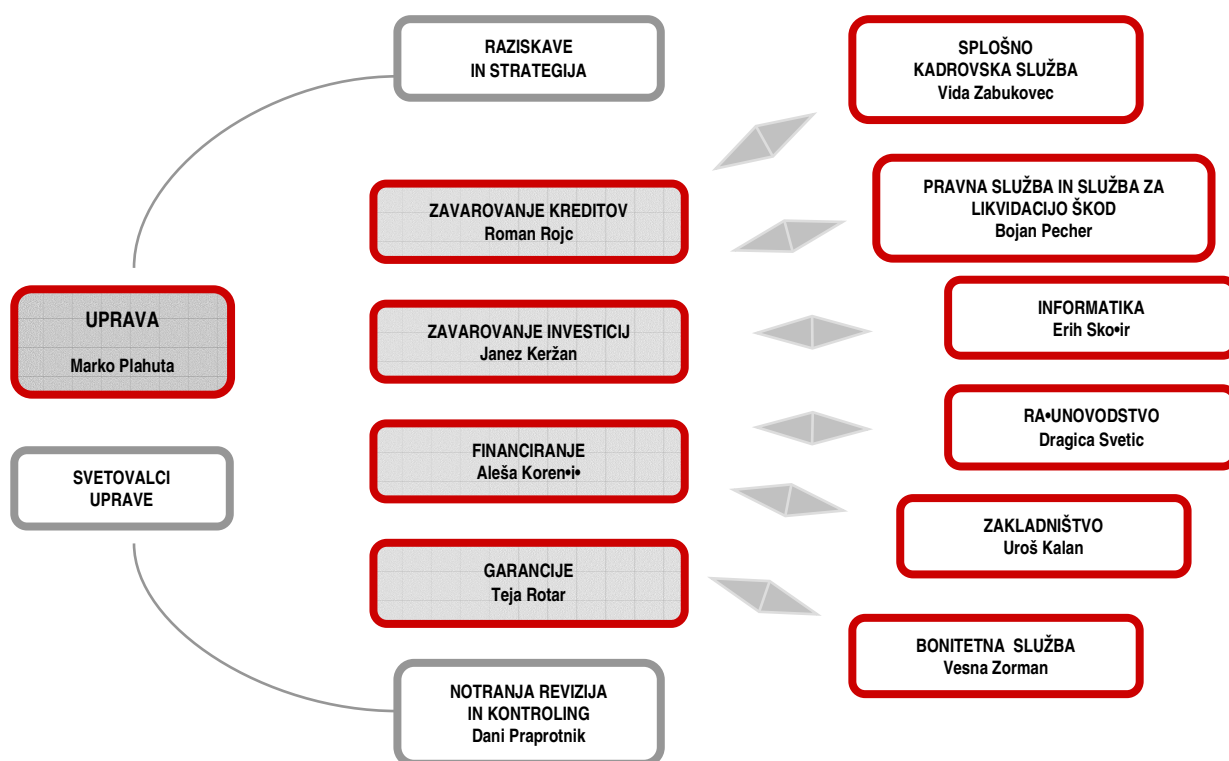
	v tisoč SIT	
	2004	2003
A. FINANČNI TOKOVI PRI POSLOVANJU		
a) Pritoki pri poslovanju	7.867.317	7.389.289
Dobljene obresti in obrestim podobni prihodki	5.345.265	5.767.644
Dobljene opravnine (provizije)	2.595.765	1.797.702
Prihodki iz izterjanih odpisanih terjatev iz danih kreditov	876	0
Prihodki od naložbenja v kapital	0	0
Čisti poslovni izid (čisti dobiček ali čista izguba) iz finančnih poslov	-83.386	-202.017
Drugi poslovni prihodki	8.797	25.960
b) Odtoki pri poslovanju	4.853.316	4.998.260
Dane obresti in obrestim podobni odhodki	2.036.117	2.759.947
Dane opravnine (provizije)	63.687	104.302
Plačila zaposlencem	775.470	597.646
Drugi poslovni odhodki	1.861.856	1.462.247
Davki iz dobička	116.186	74.118
Skupaj poslovni prihodki/odhodki pred spremembami poslovnih sredstev in obveznosti	3.014.001	2.391.029
c) (Povečanja) / zmanjšanja poslovnih sredstev	-25.904.097	-23.285.774
Čisto (povečanje)/zmanjšanje kreditov bankam (razen za prevrednotenje)	-12.293.695	-18.695.547
Čisto (povečanje)/zmanjšanje kreditov drugim strankam (razen za prevrednotenje)	-10.285.701	-4.356.675
Čisto (povečanje)/zmanjšanje vrednosti vrednostnih papirjev, namenjenih trgovanju (razen za prevrednotenje)	0	0
Čisto (povečanje)/zmanjšanje drugih poslovnih sredstev (razen za prevrednotenje)	-3.324.701	-233.552
č) Povečanja / (zmanjšanja) poslovnih obveznosti	9.196.931	1.148.850
Čisto povečanje/(zmanjšanje) bančnih vlog (depozitov) od bank (razen za prevrednotenje)	8.239.389	686.402
Čisto povečanje/(zmanjšanje) bančnih vlog (depozitov) od strank, ki niso banke (razen za prevrednotenje)	957.542	462.448
d) Prebitok pritokov pri posl. (a+c-b+č) ali prebitok odtokov pri poslovanju (b+č-a+c)	-13.693.165	-19.745.895
B. FINANČNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU		
a) Pritoki pri naložbenju	7.773.353	13.257.683
Pritoki pri prodaji dolžniških vrednostnih papirjev	7.771.856	13.257.683
Pritoki pri prodaji opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih dolgoročnih sredstev	1.497	0
b) Odtoki pri naložbenju	12.105.649	16.951.115
Odtoki pri nakupu dolžniških vrednostnih papirjev	11.000.609	16.869.680
Odtoki pri nakupu kapitalskih naložb	1.010.100	0
Odtoki pri nakupu opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih dolgoročnih sredstev	94.940	81.435
c) Prebitok pritokov pri naložbenju (a-b) ali prebitok odtokov pri naložbenju (b-a)	-4.332.296	-3.693.432
C. FINANČNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU		
a) Pritoki pri financiranju	130.617.242	124.615.525
Prejeti krediti	130.617.242	124.615.525
Povečanje vrednosti dolžniških vrednostnih papirjev in podrejenih obveznosti (razen za prevrednotenje)	0	0
Pritoki pri prodaji lastnih delnic	0	0
b) Odtoki pri financiranju	106.659.114	101.201.255
Dividende, ki jih plača banka	139.261	0
Odplačani krediti	105.619.210	100.932.449
Zmanjšanje vrednosti dolžniških vrednostnih papirjev in podrejenih obveznosti (razen za prevrednotenje)	900.643	268.806
Odtoki pri nakupu lastnih delnic	0	0
c) Prebitok pritokov pri financiranju (a-b) ali prebitok odtokov pri financiranju (b-a)	23.958.128	23.414.270
Učinki spremembe deviznih tečajev na denarna sredstva in njihove ustreznike		
Č. KONČNO STANJE DENARNIH SREDSTEV	6.354.072	421.405
x) Finančni izid v obdobju (seštevek prebitkov Ad, Bc in Cc)	5.932.667	-25.057
+		
y) Začetno stanje denarnih sredstev	421.405	446.462

4. Konsolidirani izkaz gibanja kapitala

v tisoč SIT	Vpisani kapital	Kapitalska rezerva	Rezerve iz dobička	Preneseni čisti poslovni izid iz prejšnjih let	Splošni prevrednot. popravki kapitala	Posebni prevrednot. popravki kapitala	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Skupaj kapital
ZAČETNO STANJE V OBRAČUNSKEM OBDOBJU (31.12.2003)	9.323.540	1.337.489	2.431.244	0	5.283.938	0	139.274	18.515.485
Premiki v kapital								
- Posebno prevrednotenje kapitala	0	0	0	0	0	52.432	0	52.432
- Čisti dobiček poslovnega leta	0	0	0	0	0	0	617.368	617.368
Premiki v kapitalu								
- Razporeditev čistega dobička v rezerve iz dobička	0	0	308.580	0	0	0	-308.580	0
- Prenos čistega dobička	0	0	0	139.274	0	0	-139.274	0
Premiki iz kapitala								
- Izplačilo dividend	0	0	0	-139.274	0	0	0	-139.274
KONČNO STANJE V OBRAČUNSKEM OBDOBJU (31.12.2004)	9.323.540	1.337.489	2.739.824	0	5.283.938	52.432	308.788	19.046.011

v tisoč SIT	Vpisani kapital	Kapitalska rezerva	Rezerve iz dobička	Splošni prevrednot. popravki kapitala	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Skupaj kapital
ZAČETNO STANJE V OBRAČUNSKEM OBDOBJU (31.12.2002)	9.323.540	1.337.489	2.173.322	5.283.938	118.648	18.236.937
Premiki v kapital	0	0	0	0	278.548	278.548
- Čisti dobiček poslovnega leta	0	0	0	0	278.548	278.548
Premiki v kapitalu	0	0	257.922	0	-257.922	0
- Razporeditev čistega dobička v rezerve iz dobička	0	0	257.922	0	-257.922	0
Premiki iz kapitala	0	0	0	0	0	0
KONČNO STANJE V OBRAČUNSKEM OBDOBJU (31.12.2003)	9.323.540	1.337.489	2.431.244	5.283.938	139.274	18.515.485

Organizacijska shema in organi SID

Skupščina Slovenske izvozne družbe, d.d., Ljubljana

mag. Simon Oblak – predsednik
Metod Zaplotnik – namestnik predsednika

Nadzorni svet Slovenske izvozne družbe, d.d., Ljubljana

1. Janez Lotrič – predsednik
Petrol, d.d., Ljubljana
2. mag. Helena Kamnar, namestnica predsednika
Ministrstvo za finance
3. Pavel Demšar
Domel, d.d., Železniki
4. Janko Deželak
5. Ivan Ferme
Etol, d.d., Celje
6. Jože Stanič
7. mag. Sibil Sivilan
Ministrstvo za finance

Komisija za pospeševanje mednarodne menjave

1. mag. Mojca Jazbinšek Volk - predsednica
Ministrstvo za gospodarstvo
2. mag. Andrijana Starina Kosem – namestnica predsednice
Ministrstvo za gospodarstvo
3. Jože Drofenik
Ministrstvo za zunanje zadeve
4. mag. Janez Košak
Banka Slovenije
5. mag. Cveto Stantič
Gospodarska zbornica Slovenije
6. mag. Stanislava Zdravec Capriolo
Ministrstvo za finance

Zgodovina SID

1992

- 17.6. - sprejem Zakona o družbi za zavarovanje in financiranje izvoza Slovenije (Ur.l. RS, št. 32/92); kasneje je bil zakon še nekajkrat spremenjen in dopolnjen (Ur.l. RS, št. 37/95, 34/96, 31/97 in 99/99);
- 8.7. - podpis pogodbe o ustanovitvi Slovenske izvozne družbe, d.d., Ljubljana (pogodbo je podpisalo 87 ustanovnih delničarjev); še v istem letu - vplačilo prvega od treh obrokov ustanovnega kapitala;
- 22.10. – ustanovna skupščina SID (27.10. – vpis družbe v sodni register).

1993

- sklenjen prvi pozavarovalni aranžman na zasebnem trgu – kvotno pozavarovanje (pasivno in aktivno);
- začetek poslovanja – zavarovanje kratkoročnih izvoznih kreditov in refinanciranje;
- finsko tehnično pomoč financira EBRD.

1994

- začetek hitre rasti obsega zavarovanja;
- plačana prva škoda pri zavarovanju za račun države (iranska banka je kasneje dolg v celoti poravnala).

1995

- uvedba storitev zavarovanja srednjeročnih izvoznih kreditov pred komercialnimi riziki;
- sprejem zakona, ki v naslednjem letu omogoči oblikovanje varnostnih rezerv za zavarovanja za račun države in dokapitalizacijo SID iz kupnin iz naslova privatizacije družbenih podjetij;
- drugi program tehnične pomoči EBRD;
- pri zavarovanju terjatev je poleg trajne nesolventnosti krita tudi podaljšana zamuda plačil;
- refinanciranje se razširi tudi na kredite za izvoz potrošnih dobrin in financiranje marketinških aktivnosti.

1996

- izgradnja novega lastnega celovitega informacijskega sistema (IS SID);
- ustanovitev lastne bonitetne službe SID;
- uvajanje novih storitev: refinanciranje izvoznih kreditov se razširi tudi na izhodne investicije, uvedba zavarovanja garancij;
- sodelovanje SID na sestankih novonastalih IKA z generalnim sekretarjem Bernske unije;
- tehnična pomoč COFACE (Phare program).

1997

- sprejeta strategija razvoja sistema zavarovanja in financiranja izvoza;
- spremembe Zakona o SID omogočijo dokončanje projekta o možni uvedbi zavarovanja pred tečajnimi riziki; nova storitev: zavarovanje kreditnih linij; prenovitev storitve in sprejem novih splošnih pogojev za zavarovanje investicij (rast obsega tega zavarovanja);
- intenzivno tkanje mreže različnih sporazumov z drugimi IKA.

1998

- sprejet Zakon o poroštvih Republike Slovenije za zadolževanje za potrebe financiranja izvoza (Ur.l. RS, št. 20/98), ki je omogočil zadolževanje SID z garancijami države in omogočil vstop SID na mednarodne finančne trge ter financiranje izvoza tudi v tujih valutah;
- 21.10. - na 55. redni letni skupščini Bernske Unije (Capetown, Južna Afrika) je bila SID sprejeta v Mednarodno zvezo zavarovateljev kreditov in investicij in dobi dvoletni status članice – opazovalke;
- 24.-27.5. - na 15. redni letni generalni skupščini v Vancouvru (Kanada) je SID kot opazovalka sprejeta v Pan American Surety Association (PASA);
- uveden Program SIMP za zavarovanje in refinanciranje kreditov malim in srednje velikim podjetjem.

1999

- v desetih letih edino leto, ko je bil rezultat zavarovanja za državni račun negativen (dve večji škodi zaradi stečajev hrvaških bank);
- prvo najeto posojilo na mednarodnem finančnem trgu (KfW);
- uspešen začetek zavarovanja tudi domačih terjatev;
- spremembe Zakona o SID - omogočena privatizacija, pri čemer naj bi se kupnina namenila za varnostne rezerve.

2000

- obseg zavarovanega izvoza prvič prek milijarde EUR (1.192 milijonov EUR);
- 18.10. - SID sprejeta v polnopravno članstvo Mednarodne zveze zavarovateljev kreditov in investicij - Bernske unije (57. redna letna skupščina – Amsterdam, Nizozemska).

2001

- SID prvič v vlogi svetovalca v okviru meddržavnih programov tehnične pomoči (MBPR);
- prilagoditev premijskega sistema za zavarovanje za račun države (OECD – Knaepen paket).
- SID je kot nov vir financiranja izdala blagajniške zapise v nominalni vrednosti 1 milijarde SIT (prva izdaja dolžniških vrednostnih papirjev SID).

2002

- 15.10. – SID vplača polovični delež v osnovnem kapitalu hčerinske družbe – LB Factors d.o.o. (ki se je kasneje preimenovala v PRVI FAKTOR d.o.o.);
- SID v sodelovanju s KfW in Razvojno banko Sveta Evrope odpre program financiranja malih in srednjevelikih podjetij;
- najeto dotlej največje sindicirano posojilo SID pri sindikatu BACA, Citigroup, SMBC in WestLB (70 milijonov EUR);
- SID izdala blagajniške zapise v nominalni vrednosti 1,8 milijarde SIT.

2003

- zavarovanje in financiranje obnove Hotel Budapest v Moskvi;
- 27.6. – SID postane pridružena članica Bančnega kluba;
- hčerinska družba Prvi faktor ustanovi družbo na Hrvaškem;
- 19.12. - Državni zbor RS sprejme Zakon o zavarovanju in financiranju mednarodnih gospodarskih poslov – ZZFMGP (Ur.l. RS, št. 2/04), ki je začel veljati 14.2.2004 in je nadomestil zakona iz leta 1992 in 1998;
- obseg vseh zavarovanih poslov SID prvič že krepko preseže 2 milijardi evrov (2.394 milijonov EUR), hkrati pa tudi zavarovanje za lastni račun to število prvič preseže (2.031 milijonov EUR).

2004

- sklenjena dolgoročna pogodba o izvajanju storitev zavarovanja in financiranja mednarodnih gospodarskih poslov med SID in Ministrstvom za finance Republike Slovenije;
- prenovljen produkt zavarovanja bančnih garancij (BANG);
- vzpostavljen SID-NET;
- ustanovitev hčerinske družbe PRO KOLEKT, družba za izterjavo d.o.o.
- ustanovitev hčerinske družbe SID-Prva kreditna zavarovalnica d.d., Ljubljana